

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 14, årgang 79

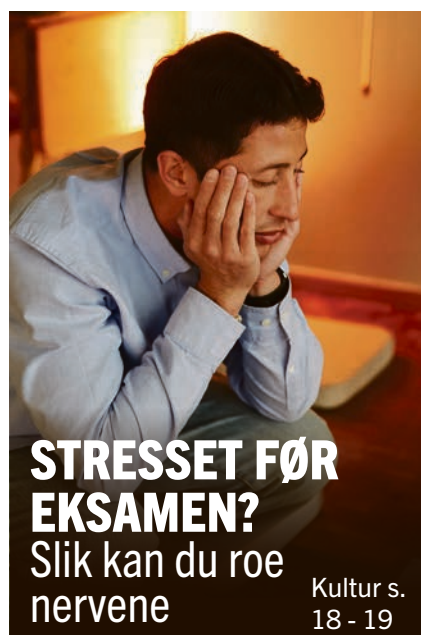
www.universitas.no

torsdag 22. mai 2025

—Sikkerhetsstrategien
setter ikke fingeren på
en av hovedårsakene
til at vi lever i usikre
tider: USA

Kommentar s. 3

**STRESSET FØR
EKSAMEN?**
Slik kan du roe
nervene

Kultur s.
18 - 19

HEKS PÅ FRITIDEN:

— Vi hekser har ikke
mye til felles, annet
enn at vi er gjerne

Feature s. 14 - 17

Hardt ut mot AHO-samarbeid:

**— BURDE VÆRE
MER IDEALISTISKE
ENN SOM SÅ**

Nyhet s. 6 - 7

ANNONSE

Føles det som

Du kan søke på
Fritt Ords stipend hvis
masteroppgaven din

handler om ytringsfrihet,
samfunnsdebatt
eller journalistikk.

...at verdier vi tar for gitt
her hjemme, ikke lenger
står like sterkt der ute?

om verden er

snudd på hodet?

Årets søknadsfrister
er 6. juni og 12. september.
Les mer på frittord.no

FRITT ORD

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør:	Dagny Mathilde Mohn
dagny.mohn@gmail.com	46854623
Nyhetsredaktør:	Thea Eide
Thea.eidee@gmail.com	93279217
Fotosjef:	Sara Aarøen Lien
Desksjef:	Mona Soopalu
Nettredaktør:	Idun Kjøøl Wiig

Uttegner	Ida Fjeld
Uttegner:	Lia Askew
Uttegner:	Nora Hognes Berg
Uttegner:	Sondre Kløvfjell
Deskjournalist:	Freyja Eikrem Ims
Korrektursjef:	Astri Lovett Hageberg

Daglig leder:	Maryam Amini
Besøksadresse:	Moltke Moes vei 33
Post:	Boks 3 Blindern, 0313 Oslo
Epost:	universitas@universitas.no
Nettside:	www.universitas.no

Leder

Et tap for medienorge

Dagny Mathilde Mohn,
Ansvarlig redaktør

Denne uken varslet Studvest, studentavisen i Bergen, at de avvikler papiravisen. «Vi har kuttet og kuttet - i antall utgaver, i opplag og i trykksider - men nå er det tomt for triks», skriver de i sin siste leder. Etter 80 år som papiravis har det blitt for dyrt å ha avis annenhver uke. Vår bergenske *frenemy* går over til magasinformatet. Vi i Universitas er ikke i tvil om at de vil fortsette å levere god journalistikk, men avgjørelsen er et urovekkende tegn i tiden.

I Norge er vi stolte av å ha et godt mediemangfold, der det lokale og nære får blomstre, selv om det ikke alltid er like lønnsomt. Det handler om verdien av god journalistikk. For å sikre dette deles det ut pressestøtte. 440 millioner kroner skal i år deles ut for å sikre nettopp dette mangfoldet. Problemet er bare at vi som faktisk driver lite, lokalt og selvstendig, faller utenfor. De fleste lokalavisene er etter hvert kjøpt opp av større konsern. Noen aviser og større mediehus får tildelt store summer, studentmediene får ingenting. For å kunne få pressestøtte må man ha betalende abonnenter. Det strider mot hele kjernen i studentmedi-prosjektet.

Å drive studentavis har aldri vært en særlig lukrativ business. Vi gjør ikke dette for penger, det har vi aldri gjort og det kommer vi aldri til å gjøre. Studentmediene, det være seg student-TV, -radio eller -avis, lever på velferdstingenes nåde. I Oslo og Akershus skal en pott på 21 millioner fordeles på ti studentforeninger, som alle trenger pengene like mye og som alle stadig trenger *mer*.

Noen aviser og større mediehus får tildelt store summer, studentmediene får ingenting

For et år siden skrev Universitas på lederplass at det er på tide å gi oss en bit av pressestøttekaken. Budskapet står seg like fint i år. Studentmediene bidrar med helt unike perspektiver til et stadig mer sentralisert nyhetsbilde. Vi er ikke ute etter å tjene penger, vi er ute etter å skrive viktig, hardtslående og utprøvende journalistikk om temaer «voksenmediene» i alt for stor grad overser. I nyere tid har også større mediehus blitt opptatt av å nå de unge. Vi har drevet med dette i snart 80 år. Vi

skal være gratis, tilgjengelig der studentene er og vi skal hele tiden utfordre universitetene, høyskolene, politikerne og mange andre, på de sakene som er viktige for studentene.

Universiteter og høyskoler er utrolig viktige institusjoner i vårt samfunn. De forvalter enorme ressurser, i form av offentlige midler, men også menneskelig kapital. Bare UiO har et budsjett på flere milliarder kroner. Det er store ressurser å forvalte, og det er helt avgjørende at noen følger med på hvordan disse midlene brukes. Samtidig rapporterer studenter i større grad enn tidligere om ensomhet og psykiske plager. Som Studvest skriver i sin leder: «Ingen andre dekker studentene som oss».

Universitas håper snart Medietilsynet innser hvor viktige studentmediene er for det mediemangfoldet vi er så stolte av her til lands. Det er på høy tid å se på kriteriene for pressestøtte. I mellomtiden ønsker vi Studvest lykke til på ferden over til magasin. Vi skulle ønske dere fikk den støtten dere trengte til å forbli en avis.

Historiske skråblikk av Freyja «Feinschmecker» Ims

Arkivaren

Universitas, 02.09.2009

Universitas, 23.09.2009

Bysykler versus miljødoninger

Året var 2009 da Studentparlamentet valgte å «gi opp den årelange kampen for å få bysykler til Blindern», kunne Universitas fortelle. Grunnen var at elsyklene på den tiden bare skulle befinne seg innenfor Ring 2, og at UiO ønsket å «bevare campus reklamefritt». Som en erstatning utplasserte selskapet MoveAbout fem bittesmå og blå el-biler studentene på Blindern kunne leie for 100 kroner i timen. Kun noen uker etter første sak Universitas skrev om det nye miljøvennlige transporttilbudet, testet Universitas sine «forbrukerjournalister» de små elektriske bilene. Konklusjonen? «Gode kjøreegenskaper og suverene fordeler på veien i forhold til bensinbiler er et stort pluss, men noen damemagnet er el-bilen definitivt ikke».

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studensamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plakattens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

På tide å ta farvel med storebror

Mens det amerikanske demokratiet kollapser og regjeringen truer sine nærmeste allierte, er vi bundet til masta.

Sikkerhetspolitikk

Mads Bauer-Hartmark,
journalist i Universitas

Det er ikke hver dag jeg leser nasjonale strategier fra regjeringen. Men denne uka så jeg et nyhetsoppslag som vakte interessen nok til å laste ned en PDF og tråkle meg gjennom 36 trauste sider med nasjonal sikkerhetsstrategi. Den første av sitt slag her til lands.

Det er nesten overflødig å si at vi lever i usikre tider, men frasen stemmer jo. Sånn sett er det vel ikke så dumt med en offisiell sikkerhetsstrategi. Russlands brutale invasjon av Ukraina danner, med rette, mye av grunnlaget for strategien, som beskriver rasjonelle tiltak som styrking av forsvarsevnen og tettere samarbeid med Europa.

Likevel er det skuffende at strategien ikke setter fingeren på en av hovedårsakene til at vi lever i usikre tider: nemlig USA. Deres nye «konfronterende og ukonvensjonelle» politikk nevnes kort, men stort sett fremheves de som vår viktigste allierte. Jonas Gahr Støre insisterer fortsatt på verdifellskapet

som ligger til grunn for alliansen.

Unnvikenheten er forståelig - vi er jo allerede svært tett knyttet til USA. Store deler av vår teknologiske infrastruktur er kontrollert av amerikanske tek-selskaper og halvparten av oljefondets verdier er plassert i USA. Det tette militære samarbeidet er i tillegg styrket de siste årene, gjennom den såkalte baseavtalen. Avtalen ble inngått i 2022 og tillater for første gang utenlandske militærbaser på norsk jord. I fjor ble avtalen utvidet og amerikanske styrker har nå uhindret tilgang på tolv militære områder rundt om i landet. Dette kan fort bli skummelt når de amerikanske styrkene nå er underlagt autoritær og uforutsigbar regjering, som attpåtil snakker høyt om sine ambisjoner om å annektere en del av vårt naboland.

«Uhindret tilgang» er særlig verdt å merke seg. Selv om amerikanerne i utgangspunktet skal respektere norsk lov og ikke plassere atomvåpen på norsk jord, har vi ikke mulighet til å kontrollere hvorvidt

dette faktisk skjer. Vi blir derfor nødt til å stole på den notorisk upålitelige Trump-regjeringen, som ikke engang vil garantere den forsvarshjelpen som sikkerhetspolitikken vår er så avhengig av.

Den nasjonale sikkerhetsstrategien peker på trusler som manglende respekt for folkeretten, våpenkappløp, stormaktsrivalisering, demokratier i forfall og kraftig økning av desinformasjon. Dessverre tas de ikke ordentlig på alvor når man hopper

bukk over en av stormaktenes rolle i situasjonen. USA står for nesten halvparten av verdens våpeneksport, fasiliterer det pågående folkemordet på palestinerne og virker nå å skli ut i et oligarki, der milliardærene som tilrettelegger for fri flyt av desinformasjon har frie tøyler. Under angrep fra dette regimet er de demokratiske institusjonene i ferd med å smuldre opp. Hvor mye er det egentlig igjen av det verdimeessige fellesskapet vårt?

Amerikansk utenrikspolitikk tjener først og fremst amerikanske interesser. Disse er i stor grad uttrykk for oligarkenes interesser: kontroll over ressurser, opprustning og uregulert makt til de største selskapene.

Store verdier fra ukrainske naturressurser tilfaller USA i den nylig inngåtte mineralavtalen. Våpenindustrien tjener enorme summer på salg til autoritære regimer, ikke minst til den israelske okkupasjonsmakten. Også lenge før Trump har disse interessene vært håndhevet internasjonalt gjennom et utall angrepskriger og folkerettsstridige militæroperasjoner. Er det i norsk interesse å bidra til disse operasjonene? Å eksportere våpen som via USA ender opp hos krigsforbrytere?

Nasjonal sikkerhet er utrolig viktig. Å avhengiggjøre den av et uforutsigbart regime med autoritære ambisjoner er en stor risiko. Et av de uttalte målene i sikkerhetsstrategien er å bidra til «en verden som søker løsninger basert på folkeretten». Hvis vi mener alvor, er vi

nødt til å innse hvilken trussel USA utgjør for en regelstyrt verdensorden. Heller enn å binde oss til masta på det amerikanske krigsskipet er det på tide å styrke norsk selvstendighet, si opp baseavtalen som avstår suverenitet til Trump-regimet og finne andre samarbeidspartnere.

Truslene tas ikke ordentlig på alvor når man hopper bukk over en av stormaktenes rolle i situasjonen

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
thea.eidee@gmail.com 93 27 92 17

NYHET

Biblioteksbøller

Rapportene fra universitetsbibliotekene, som Khrono har fått innsyn i, viser at bibliotekarene og andre ansatte innimellom må takle svært aggressive personer. Til sammen har universitetsbibliotekene ved fem av de største universitetene hatt 43 ubehagelige episoder siden 2020. Blant annet tok en person bilde av en annen ovenfra i en toalettbås i 2021. En annen person overholdt ikke

åpningstidene og måtte slippes ut flere ganger. I 2023 var en person forstyrrende og truende. En annen hendelse var at noen stjal en datamaskin. Det kom også inn et varsel om seksuell trakassering og uønsket oppmerksomhet. I 2024 og 2025 ble det klistret klistremerker med uthenging av navngitte personer tre ganger, skriver Khrono. TE.

Mener det er for vanskelig

I oktober endret UiO retningslinjene for studentforeninger. SAIH Blindern tror det kan gjøre det vanskelig å starte og drive studentfrivillige foreninger.

Studentfrivillighet

Tekst Kajsa Ettrup Lilledalen
Foto Kristoffer Søvik,
Emil Kvebæk Øvretveit

– Jeg vet ikke om noen foreninger som fikk informasjon om endringene. De eneste som etter hvert fikk beskjed var jo de foreningene som ikke hadde organisasjonsnummer.

Dette sier leder av SAIH Blindern, Nicole Becerra Vivanco. Hun er kritisk til at Universitetet i Oslo (UiO) og Studentsamskipnaden SiO har endret retningslinjene for studentforeninger uten å gi beskjed.

Tidligere har retningslinjene for å starte foreninger tatt utgangspunkt i Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) sine retningslinjer for å søke penger fra Frifond. I oktober 2024 endret UiO retningslinjene, noe SiO har rettet seg etter.

Sier ifra

SAIH Blindern forteller at retningslinjene kom uvarslet og er strengere enn LNU sine. De mener at det nå har blitt vanskeligere å starte, og opprettholde, foreninger.

Blant annet må alle foreninger være en juridisk organisasjon registrert i Brønnøysundregisteret. De må ha organisasjonsnummer, noe som krever mye informasjon fra foreningens medlemmer. I tillegg må alle foreninger laste opp varslingsdokumenter og etiske retningslinjer til SiO innen 15. juni.

– Det er masse papirarbeid! Jeg tenker det kan fungere som et hinder mot å drive studentfrivillige foreninger, sier Vivanco.

SAIH Blindern er en studentforening underlagt UiO, og et underorgan av SAIH, som står for Students' and Academics' International Assistance Fund. De har opplevd utfordringer knyttet til å skaffe organisasjonsnummer. De har vært en studentforening siden 1980-tallet og har først etter UiOs reviderte retningslinjer opplevd at organisasjonen settes på spill.

Kriterier for studentforeninger i Oslo:

- + Organisasjonen må være demokratisk.
- + Foreningen må ha vedtekter som inneholder følgende:
 - Årsmøtet (med foreningens valgte styre, eventuelt revisorer og valgkomite, budsjett, årsberetning og regnskap).
 - Samsvarelse med norsk lov og UiOs regelverk.
 - Oversikt over bruken av økonomisk overskudd.
 - Oversikt over mottaker av verdier ved eventuell avvikling.
 - Juridisk selvstendighet fra en eventuell moderorganisasjon.

Nye tiltak:

- + Organisasjonen må være registrert som en selvstendig juridisk og organisatorisk enhet i Brønnøysundregistrene.
- + Foreningens vedtekter må også inneholde:
 - Foreningens varslingsrutiner og etiske retningslinjer.
 - Sanksjoner, ekskludering og klagemuligheter.

De mener også at de nye vedtektene reflekterer en paradoksal innstilling til studentfrivillighet. Ifølge dem fremmer UiO og SiO viktigheten av studentfrivillighet, samtidig som de gjør det vanskeligere å starte frivillige foreninger.

Byråkrati og kompliserte prosesser får tomme opp

Universitas har lagt frem kritikken for UiOs studiedirektør Audun Digerud. Han sier til Universitas at det ikke er mulig for én person å svare på spørsmål om SAIHs kritikk, da det var for mange ledd som hadde hatt ansvar for ulike deler av arbeidet. Digerud måtte derfor samle informasjon før han kunne svare, via e-post.

FJOH, FERDIG: Anders Salvesen, leder for Historisk Kvarter, synes prosessen med papirarbeid har vært veldig lang, og er glad han er ferdig med det.

– Studieavdelingen samarbeidet tett med SiO Foreninger. I tillegg har Eiendomsavdelingens arrangementsgruppe vært involvert, og Studentparlamentet har blitt formelt hørt i saken, skriver Digerud om hvem som har tatt del

i arbeidet.

UiO er uenige i påstanden om at det vil bli vanskeligere å starte studentforeninger med de endrede retningslinjene.

– SiO Foreninger yter hjelp og veiledning til både nye og eksis-

terende studentforeninger, så vi er trygge på at de som trenger det kan få den støtte de har behov for.

– Går ikke en komplisert søknadsprosess og mye papirarbeid i strid med deres formidling om at studentfrivillighet skal være tilgjengelig?

Stemte ned G

Både Sp og Ap har vedtatt på sine landsmøter at de er for å knytte studiestøtten til grunnbeløpet i folketrygden og har dette i sine partiprogram for de neste fire årene. Da utdanningskomiteen på Stortinget leverte sin innstilling i saken forrige uke, gikk både Ap og Sp imot, melder NTB. Dermed blir det ikke flertall. Forslaget kom fra SV, som kun

fikk med seg Venstre og Rødt. Kjerstin Wøyen Funderud (Sp) skriver til NTB at de synes forslaget var for vagt. Minister Sigrunn Aasland (Ap) mener Stortinget må vurdere om det er der midlene skal brukes. – Det er både kostbart og treffer en gruppe i samfunnet hvor mange er ressurssterke og kan jobbe, skriver hun i et vedlegg til forslaget. **TE.**

Sier farvel

«Kjære leser, ta godt vare på denne utgaven – den blir historisk.» Slik starter Studvest-redaksjonens siste leder på papir. Onsdag 21. mai ble det kjent at den Bergen-baserte studentavisa avvikler papiravisa. Studvest ble stiftet i 1945, og feirer i år 80-årsjubileum som avis. Redaksjonen begrunner avgjørel-

sen med stram økonomi. Tidligere har avisen kommet ut to ganger i måneden. Nå varsler de at det vil bli færre utgaver og en økt tilstedeværelse på nett. «Vi sier farvel til avisen, men vi sier ikke farvel til Studvest. Vi er ikke ferdige – vi har bare snudd arket. », skriver redaksjonen avslutningsvis. **IKW.**

kelig å starte forening

KRITISK: Nicole Becerra Vivanco, leder av SAIH Blindern utenfor Villa Eika. Hun mener at UiOs nye retningslinjer er for kompliserte.

FOR SIKKERHETS SKYLD: Mike Fürstenberg, leder for SiO Foreninger, synes retningslinjene sørger for medlemmenes sikkerhet, og at de er nødvendige.

– De kravene som stilles i reglementet er ment å skape gode og trygge rammer for medlemmene i studentforeningene.

UiO vil ikke svare på spørsmål om SAIHs kritikk om mangel på formidling av endringene.

– Det er SiO Foreningers an-

svar å administrere reglementet og kommunisere ut mot studentforeningene, skriver Digerud.

Mener de ikke har ansvar

– Vi har ikke ansvar for reglementet, men administrerer og sørger for at studentforeningene har alt

på plass, forteller Mike Fürstenberg, leder for SiO Foreninger.

Han presiserer at de ikke har mottatt lignende klager fra andre foreninger som de har fått fra SAIH Blindern. SiO ønsker ikke å kommentere selve regelverket, da de understreker at det er universitetet, og ikke samskipnaden som har vedtatt endringene. Andre læresteder har også egne retningslinjer for hvilke kriterier som godkjenner studentforeningene.

Vi har ikke ansvar for reglementet

Mike Fürstenberg, leder for SiO Foreninger

– Kritikken rettes mot SiO også fordi dere snakker høyt om at dere skal tilrettelegge for enklere studentfrivillighet, samtidig som prosessen tilsynelatende blir stadig mer komplisert. Hva tenker du om det?

– Vi har utformet veiledning for Brønnøysundregistrering og varslingsrutiner, etiske retningslinjer og maler for varslingsplakat, svarer Fürstenberg.

Fürstenberg mener også at det nye regelverket ivaretar studentenes sikkerhet.

Legger seg flat

For å beholde statusen som en godkjent studentforening ved UiO, er det viktig at alle foreningene innen 15. juni får tilpasset sine vedtekter i henhold til reglementet, sier Digerud fra UiOs studieavdeling.

SAIH har for over to måneder siden fått godkjent Brønnøysundregistreringen og skaffet organisasjonsnummer, samt ferdigstilt vedtektene og sendt dem inn til SiO 2. april. Likevel bærer de stadig et inaktivt-stempel på SiOs nettsider.

– Vi har mista tilgangen til å booke rom på UiO, som er problematisk når mye av virksomheten vår handler om å arrangere diverse ting på campus, forteller

Vivanco om konsekvensene av inaktiv-stempelet.

– Det skyldes interne årsaker, forteller Fürstenberg om SAIH Blinderns tilfelle:

– Vi må bare legge oss helt flate og beklage.

Fürstenberg forteller at de ikke har fått noen andre henvendelser om samme problem.

Ny på banen

Historisk Kvarter er en splitter ny organisasjon, som ble opprettet i januar 2025. De har dermed opplevd å starte en forening etter at UiOs retningslinjer ble oppdatert. Lederen for Historisk kvarter, Anders Salvesen, har «styrt med papirarbeidet» og møtte Universitas for å fortelle om erfaringen.

– Hvis vi hadde visst hvor mye mailing og papirarbeid som skulle til for å få til noe så enkelt som å arrangere noen foredrag, hadde vi nok ikke begynt med det, forteller Salvesen, men bryter ut at:

– Dette er ikke en oppfordring til å ikke starte forening, altså!

Jeg vet ikke om noen foreninger som fikk informasjon om endringene

Nicole Becerra Vivanco, leder av SAIH Blindern

Historisk kvarter har ikke hatt samme problematikk som SAIH Blindern, og opplever kontakten med SiO som god. Det eneste å utsette dem på er at nettsidene er litt uryddige.

– Vi brukte også to måneder på å få i stand alt det administrative, det er det som er mest herk, sier Salvesen.

Alt i alt er Salvesen glad de har startet en forening, og gleder seg til å sette ordentlig i gang etter sommeren. Han mener likevel at UiOs krav ikke nødvendigvis er hensiktsmessige for små foreninger, og at det ville vært bedre dersom de ble tilpasset til størrelse, formål og virksomhet.

Krever slutt på

LEGITIMERER VÅPENPRODUKSJON: Are Landfald i AHO studenter for Palestina mener skolen legitimerer et selskap som produserer våpen brukt i Palestina ved å inngå en slik avtale.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) har nylig inngått et samarbeid med selskapet Kongsberg Maritime. Dette har skapt reaksjoner blant studentene.

Palestinaaktivister

Tekst Laura Vaagland
Foto Kristoffer Søvik

– Ved å inngå denne avtalen med Kongsberg Maritime legitimerer skolen samtidig hele selskapet,

også den delen av Kongsberg som produserer våpen, sier Are Landfald.

Han er en av studentene som var med å stifte gruppen AHO Studenter for Palestina. De er sterkt kritiske til at skolen har innledet et samarbeid med Kongsberggruppen.

Kongsberggruppen er et teknologiselskap som blant annet produserer våpendeler til F35 jagerfly som monteres i USA, og eksporteres til Israel, ifølge NRK. Den 14. mai samlet omkring 200 elever og ansatte ved AHO seg for å demonstrere mot avtalen, som de ser på som et dobbeltmorsk samarbeid for en skole som tidligere har fordømt Israels krigføring.

– Vi synes ikke denne avtalen står i tråd med den tidligere forømmelsen, og mener en undervisningsinstitusjon burde være

at skolen ikke samarbeider med den våpenproduserende delen av Kongsberg.

En undervisningsinstitusjon burde være mer idealistiske enn som så

Are Landfald,
student ved AHO og engasjert i AHO studenter for Palestina

mer idealistiske enn som så, forteller Landfald.

Instituttleder for design ved AHO, Steinar Killi, forstår studentenes reaksjoner, men ser annerledes på saken. Han sier

Tilgang til forskningsfeltet

Killi forklarer at avtalen vil gi viktige bidrag til forskningscenteret «Ocean Industries Concept Labs» ved AHO, som forsker på innovasjon, metode og bedre brukerløs-

ninger for viktig maritim teknologi.

– Det er et samarbeid for å videreutvikle åpen innovasjon. Avtalen skal gjøre vanskelig maritim teknologi mer tilgjengelig og transparent.

Killi forteller at AHO siden 2014 har utviklet metoder og brukerstøtte som tilgjengeliggjør teknologi og innovasjon, og at samarbeidet med Kongsberg vil være en viktig bidragsyter til dette forskningsprosjektet.

– Vi får tilgang til simulatorer, diskusjonspartnere og felldata, slik at vi kan se hvordan denne teknologien brukes og utvikles. AHO får ikke pengestøtte for samarbeidet, men tilgang til forskningsfeltet, legger han til.

Å samarbeid

FORSVARLIG: Instituttleder for design ved AHO Steinar Killi hevder samarbeidsavtalen vil bidra til viktig forskning og innovasjon.

til fremover på grunn av økt opprustning. Samarbeid med industrien vil alltid reise dilemmaer, og det er viktig at vi forholder oss åpent og kritisk til dem, sier han.

Samfunnsoppdrag vs. moral

Resultatet av samarbeidet med Kongsberg Maritime vil ifølge Killi i hovedsak være tilgjengeliggjøring av kunnskap i form av åpen teknologi og innovasjon.

– Det høres i utgangspunktet fantastisk ut, men når dette gjøres med Kongsberg, som er medskyldige i at alle universitetene i Gaza ligger i grus, mister det troverdighet for oss, forteller Landfald.

Killi sier han forstår at studentene kan dra en slik konklusjon, men at skolens samarbeid med Kongsberg holder seg innenfor det som er moralsk ansvarlig. Han trekker frem avtalens åpenhet som argument for at den kan forsvares.

– Vi mener at dette sivile samarbeidet med Kongsberg Maritime ikke kan forbindes med krigshandlinger, det er et åpent forskningssamarbeid, sier han.

Han understreker at grensen ikke alltid er tydelig i slike saker, men sier instituttet er trygg på å befinne seg på den riktige siden av saken.

– Vi tok en vurdering på hva det er vi skal gjøre for Kongsberg, hva vi skal bidra med. Og vi har et samfunnsoppdrag: vi skal hjelpe norsk industri og må veie dette opp mot det moralske ved slike samarbeid.

Moralske kvaler

Landfald sier at det føles som om studentene blir tvunget til å ta et moralsk valg som det i utgangspunktet burde vært skolens ansvar å ta. Samarbeidet vil ifølge Killi gi tilgang til simulatorer og data fra skip, og gir studentene muligheten til å ta et masterkurs der data fra Kongsberg kan brukes. Kurset er ikke utviklet i samarbeid med Kongsberg og Kongsberg er ikke involvert i undervisningen.

seg fra avtalen, og at de tar avstand fra Kongsbergs produksjon av våpendeler som ender opp i Israel.

– Det holder ikke å bare si at man ikke samarbeider med den delen av selskapet. Det oppfattes som en ansvarsfraskrivelse, sier Landfald.

Han forteller at dialogen med skolen har vært god.

Han synes likevel det er kritikkverdig at skolen ikke involverte studentene før avtalen ble

et selskap som inntil for få år siden het Kongsberg Våpenfabrikk. Nå har AHO som institusjon muligheten til å stå på rett side av historien og velge å ikke inngå avtaler som gir bismak i munnen», skriver hun i en epost til Universitas.

Videre skriver Janzso at mange enkeltmennesker hver dag forsøker å ta gode etiske valg.

«Når enkeltmennesker er villige til å ta vanskelig valg og leve med konsekvensene fordi alternativet er å støtte oppunder folkemord, bør også institusjoner med store ressurser være i stand til det.»

Ved spørsmål om hvordan skolens ledelse stiller seg til at også deres ansatte er imot avtalen, svarer instituttleder Killi:

– Det er flott at folk engasjerer seg, og er uenige. Vi har hatt diskusjoner på det, så jeg er ikke overrasket over at også ansatte er uenige. Men det betyr ikke nødvendigvis at vi føyer oss etter dem heller.

Kommer ikke til å trekke seg

På spørsmål om skolen vil komme til å imøtegå studentenes krav svarer Killi nei, men at det heller ikke er vanskelig å gå bort fra avtalen dersom ledelsen skulle falle på en annen beslutning.

– Slik ting ser ut nå ser jeg ikke at vi kommer til å trekke oss fra avtalen, sier Killi.

Vi har ikke vært flinke nok til å involvere studentene i denne diskusjonen

Steinar Killi,
instituttleder for design ved AHO

– Plutselig blir det opp til meg å ta det moralske valget, å enten ta dette kurset som vil se bra ut i porteføljen, gi muligheter i en bransje hvor det er vanskelig å få jobb, eller å gjøre det som er moralsk riktig, sier Landfald.

Killi ser det ikke på samme måte, og vektlegger at det ikke er obligatorisk å ta kurset.

– Elevene kan gå gjennom alle sine år her uten å ha noe med Kongsberg å gjøre i det hele tatt.

Står på kravene

Studentene som demonstrerte onsdag krever at skolen trekker

inngått. Dette er Killi enig i.

– Vi har ikke vært flinke nok til å involvere studentene i denne diskusjonen, og det tar jeg på min kappe.

Han forteller at han fremover vil involvere dem i større grad, uten at det endrer hans oppfatning av saken.

– Umusikalsk

Flere av skolens ansatte møtte også opp på demonstrasjonen for å vise støtte til elevenes krav. Blant dem var Sandra Janzso, seksjonssjef for studier og verksted ved AHO.

«Det oppleves som veldig umusikalsk å nå inngå samarbeid med

– Vil alltid reise dilemmaer

Studentene hevder samarbeidet legitimerer Kongsberg som selskap, og synes ikke samarbeidet med en våpenprodusent er moralsk forsvarlig. Killi forstår studentenes frustrasjon.

– Dersom vi hadde blitt bedt om å designe noe for Kongsberg som våpenprodusent ville det vært et vanskeligere samarbeid å rettferdiggjøre, sier Killi.

Likevel hevder han at det på et punkt må trekkes en grense, og innrømmer at han høres ut som en politiker før han sier at han ikke ønsker å si hvor grensen bør trekkes.

– Kongsberg er et statseid lovlig firma i Norge, som de fleste vil måtte forholde seg mye mer

Disse kjemper om

Hun trakk seg som nestleder i Velferdstinget. Nå har hun fått en ny konkurrent i kampen om ledervervet.

Velferdstinget

Tekst Mina Rye Wallum

Foto Shilan Sari og Kristoffer Søvik

2. juni er det valgmøte i Velferdstinget (VT). Der skal de blant annet avgjøre hvem som tar over stafettspinnen som leder etter Oliwia Skowron.

Velferdstinget er det øverste organet for studenters velferdspolitik, og styres av et arbeidsutvalg med fire posisjoner: Leder, nestleder, samarbeidsansvarlig og politikk- og medieansvarlig.

Trakk seg som nestleder, stiller som leder

Mitra Fagerli Rahman stiller som kandidat til lederstillingen for neste periodes arbeidsutvalg, dette bare en drøy måned etter selv å ha trukket seg fra nestledervervet i det nåværende arbeidsutvalget. Da hun i april trakk seg som nestleder, sa hun i en kommentar til Universitas at det skyldtes utilstrekkelig håndtering av personalkonflikter innad i organisasjonen.

– For meg er det viktig å få frem at jeg aldri ble utbrent. Jeg har absolutt mer å gi både til studentpolitikken og til Velferdstinget, forteller Rahman nå til Universitas.

Ifølge Rahman vil et nytt arbeidsutvalg kunne komme tettere på VTs formål, møte de kravene som stilles av organisasjonen, og ha et bedre samarbeid. I et eventuelt lederverv vil Rahman ta med seg de forbedringspotensialene hun selv kjente på som nestleder.

For meg er det viktig å få frem at jeg aldri ble utbrent

Mitra Fagerli Rahman, lederkandidat i VT

– Det er strukturer i organisasjonen som gjør det vanskelig å bli hørt, noe jeg synes er en uting. Istedenfor å ha faste arbeidsbeskrivelser for de fire posisjonene, mener jeg at arbeidsutvalget som en samlet ledelse bør ha ansvar for organisasjonens politiske utvikling, sier hun.

Rahman forteller at det er leder og politikk- og medieansvarlig som har hovedansvaret innenfor dagens mandat. Mens disse vervene møter politikere og utvikler organisasjonens politiske linje, har nestleder og samarbeidsansvarlig organisatoriske oppgaver i sine arbeidsbeskrivelser.

– Men nå har vi fått et nytt mandat! Lederen har fortsatt

personalansvar, mens de fire andre posisjonene får et jevnere fordelt politisk ansvar, forteller Rahman.

– Som nestleder hadde jeg en sentral rolle i denne omorganiseringen, og det er litt av grunnen til at jeg stiller til leder nå. Arbeidet er påbegynt, men det er ikke en quick-fix, sier hun.

Ny konkurrent

I løpet av Universitas' arbeid med denne saken ble Sverre Sølvik-Jensen annonsert som den andre kandidaten til ledervervet i VT. Han stilte etter valgkomiteens frist, og forteller at mye skyldtes oppfordringer innad i organisasjonen.

– Jeg vet at folk i organisasjonen har opplevd meg som ganske samarbeidsvillig. Jeg er mottakelig for nye ideer og dialog, og det gir meg vel et slags demokratisk lederskapspotensial, forteller Sølvik-Jensen til Universitas.

Han trekker videre frem et forslag arbeidsutvalget la frem denne perioden, som han vil se nærmere på i en eventuell lederrolle.

– Vi hadde en prosess i høstsemesteret som var, hvor det ble lagt frem et forslag om å kutte en av stillingene i arbeidsutvalget. Vi fikk ikke vite hvorfor de ville gjøre det, men det er helt klart noe som ligger bak det, sier Sølvik-Jensen.

Han forklarer at det å kutte en stilling kan spare mye penger for organisasjonen, noe som kan gi større kapasitet til å jobbe mot rekruttering. Han anerkjenner at endringen i mandatet vil gi mer fleksibilitet, men ser likevel muligheten for å kutte en stilling som et viktigere utviklingspotensial i VTs oppbygging.

– Et av problemene vi har i studentdemokratiet nå, er at velferds-

tinget er sovjetisk i måten det er bygd opp på, hvor representanter velger representanter. Det medfører at vi må være desto mer aktive, og hvis vi har mulighet til å kutte en stilling vil det gi oss mer kapasitet, forteller han.

Mange tomme verv

Sølvik-Jensen ble annonsert som ny kandidat til ledervervet den 19. mai – frem til dette var Rahman den eneste som hadde stilt. Mange av vervene mangler fortsatt kandidater, deriblant politikk- og medieansvarlig, budsjettkomiteen og valgkomiteen.

– Jeg tror at verv fremdeles mangler kandidater fordi vi sliter med å nå ut til studentene, forteller nåværende leder i VT,

UTING: Mitra Fagerli Rahman mener strukturer i Velferdstinget gjør det vanskelig å bli hørt.

Oliwia Skowron.

I siste innspurt av lederperioden jobber Skowron og resten av arbeidsutvalget for å informere om det pågående valget i VT. Hun er bevisst på organisasjonens rekrutteringsutfordringer, men er håpefull for at flere vil stille til verv når valgmøtet nærmer seg.

– Vervene i Velferdstinget er

Velferdstinget er sovjetisk i måten det er bygd opp på

Sverre Sølvik-Jensen, lederkandidat i VT

egentlig utrolig interessante, og mange av dem er også honorert. Studentene blir overveldet av informasjon i hverdagen, og det er begrenset hvor mange som er oppdatert på studentpolitikken. Dette er noe vi jobber med, og vi satser på at det kommer inn flere kandidater etterhvert, sier hun.

Begge lederkandidatene for

ledervervet

ØKE KAPASITETEN: Sverre Sølvik-Jensen vil se nærmere på muligheten for å kutte en stilling i arbeidsutvalget.

neste periodes arbeidsutvalg er bevisste på VTs rekrutteringsutfordringer. Både Rahman og Sølvik-Jensen ser organisasjonens oppbygging og struktur som et naturlig sted å begynne arbeidet.

– I det gamle mandatet var det hovedsakelig samarbeidsansvarlig som hadde enerådet over sosiale medier og andre formid-

lingskanaler. For å øke organisasjonens rekrutteringsevne og synlighet, må også dette ansvaret fordeles jevnere mellom vervene, sier Rahman.

Hvor Rahman ser det nye mandatet som viktig i aktualiseringen av VT, trekker Sølvik-Jensen igjen frem muligheten for å kutte en av stillingene i arbeidsutvalget.

– Kapasiteten vi får ved å eventuelt kutte en stilling vil gi oss mulighet til å nå ut mer aktivt til studentene. Er det mest effektivt å ha en person i fulltidsstilling, eller bør pengene fordeles til mer pressende temaer slik som dette?, avslutter Sølvik-Jensen.

universitas@universitas.no

ANNONSE

Tilbudsguiden

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for 10 kroner

Derefter 50 % studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

Da Dagsavisen

Få 50 % studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:

abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediaconnect.no

Tlf: 22 99 80 00

www.dagsavisen.no

LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:

- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

10% Student rabatt

DJ BOOKING NORGE AS

www.djb.no

Alt av artister og underholdere

FORENING

GRATIS UKENTLIGE AKTIVITETER MED DNT UNG OSLO

Bli med på kajakk, klatring, buldring, fellesturer, kurs og spillkvelder hver uke!

GRATIS

T

SYKKELVERKSTED

ER Sykkel A/S

ER sykkel- studentvennlig sykkelverksted i Oslo!

Er sykkel din mer rust enn rull? Null stress - vi fikser det uten å sprengte stipendet! Hos ER Sykkel får du solid service, gode priser og rask hjelp.

ER Sykkel - fordi forelesninger venter ikke på flate dekk

Som student slipper du foran køen når uhellet er ute

ER Sykkel AS, Skovveien 13A, 0257 Oslo

www.ersykkel.no tlf: 90970754

MUSEUM

Astrup Fearnley Museet

Space Making

29.05. – 24.08.25

U25-medlemskap	190,-
Studentbillett	100,-
Under 20	Gratis

Nasjonalmuseet

Utstillinger • Arrangementer

Åpninger • Klubbkveld • Bibliotek

Foredrag • Samtaler

Student under 30 år: 120,-

Medlem U25: 349,-

STUDENTBOLIG

ANKER STUDENTBOLIG

På leting etter et nytt hjem?

www.ankerstudentbolig.no

BADSTU

Fjordtokt

BADSTU PÅ LYSAKER

20% studentrabatt på 1 time drop-in fellesbadstu.

Book tid på fjordtokt.no

Benytt kode **STUD25**

Alle bookingen gjøres for må kunne fremvise studentbevis ved kontroll. (Rabatten gjelder ut juni 2025)

Demonstrasjon om tomt lokale

Live-jazz, et mislykket forsøk på utkastelse og en passiv-aggressiv sms til rektor: Universitas ble med Studentparlamentet og foreninger ved UiO på demonstrasjon.

Studentdemonstrasjon

Tekst Casper Ingebretsen Hauen
Foto Kristoffer Søvik, Casper Ingebretsen Hauen

Etter at Akademika flyttet ut i november i fjor, har lokalene på innsiden av Kristian Ottosens hus på Blindern stått tomme. Arbeidsutvalget til Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO) har lenge vært klare på at bygget bør gå til studentene. Utvalget hevder, sammen med blant andre Lista, Solidaritetslista og kjellerpubnettverket på Blindern, at de har fått positive signaler fra rektoratet om overtagelse.

Imidlertid har Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet (matnat) nylig vært på visning. Derfor mener Studentparlamentet at det haster å få gjennomslag. Tirsdag 20. mai samlet Lista, med støtte fra både parlamentet og andre foreninger, til demonstrasjon i de tomme lokalene.

– En direkte motreaksjon

Medlemmer fra blant annet Lista, Solidaritetslista og Studentparlamentet stiller i stand med sofaer, bannere, stoler.

– Demonstrasjonen er en direkte motreaksjon på at matnat nylig har blitt vist lokalet. Vi forstår at en endelig avgjørelse nærmer seg, og derfor ønsker vi å vise ledelsen hva vi tenker bygget burde brukes til, forteller Daniel Fjell Riisnæs. Riisnæs er Lista-medlem og koordinator for kjellerpubnettverket på Blindern.

Universitas møter også nåværende leder i Studentparlamentet, Sondre Matthias Klungland. Han håper at den endelige behandlingen av saken ikke blir for moderat.

– Studentforeningene har i lang tid blitt lovet en mer dominerende tilstedeværelse på campus fra ledelsen. Det hadde vært synd om det nå skulle snu i siste sekund.

Eiendomsavdelingen krasjer festen

Stemningen på demonstrasjonen er god, men den ser ut til å være kortvarig. Inn kommer plutselig direktør for UiOs eiendomsavdeling, John Skogen, sammen med assisterende direktør Britt

Amundsen Hoel. Skogen informerer studentene om at de må forlate lokalet øyeblikkelig.

Hoel er derimot mindre streng. Hun sier at demonstrantene kan bli der ut dagen. Beskjeden fra eiendomsavdelingen er sprikende, men tidsrommet ser ut til å være knappere enn forventet. Demonstrantene innser at de må få fortgang i saken, og bestemmer seg for å kontakte UiO-rektor Svein Stølen direkte.

Passiv-aggressiv melding til rektor

I en melding til universitetets rektor Svein Stølen skriver Riisnæs at Lista, sammen med en rekke andre foreninger, har innredet bygget som foreningslokaler: «med bannere, campingstoler og sofaer har vi tatt oss til rette, og viser hvordan bygget burde se ut - fullt av studentfrivillighet. Vi håper på forståelse, og ser fram til samarbeid. Du er velkommen ned på kaffe! Da kan du høre mer om hva vi ser for oss».

Rektor Stølen viser seg å dessverre være bortreist denne uken. Studentene bestemmer seg for å bli i lokalet inntil videre.

Jazzing på demonstrasjon

Demonstrantene finner støtte hos flere av universitetets foreninger, blant annet *Blindern Jazzklubb*. Med medbrakt trommesett, saksofon og cello, fyller tre av klubbmedlemmene rommet med livlig jazz.

I en melding til Universitas

Det vi jobber for er fellesskap

Sondre Matthias Klungland,
leder i Studentparlamentet

skriver cellisten Felix Morland at «som en forening som selv er på utkikk etter lokale, er det viktig for oss å støtte demonstrasjonen».

Morland skriver at med eget lokale, vil bandmedlemmene få et sted å henge og få bedre mulighet til å bli kjent. «Spesielt for de mange utvekslingsstudentene som er med i klubben ville dette vært veldig positivt».

Moland skriver også om det praktiske og sosiale ved å ha et felles areal på tvers av foreningene:

«Egne lokaler ville tillat oss å kjøpe flere instrumenter og å ha et sted å oppbevare disse. Nye foreningslokaler kan også bli en møteplass som stimulerer til mer samarbeid mellom foreningene».

BLINDERN JAZZKLUBB: Foreningen støtter oppunder demonstrasjonen, og holder engasjementet gående med behagelig jazzmusikk.

FELLES FORENINGSLOKALER: Studentene mener at det tomme lokalet på Kristian Ottosens hus bør brukes som felles foreningslokaler for studentforeningene som mangler fast møteplass.

– Ideen er fellesarealer

Mens jazzmusikken fyller det innredde lokalet, tar vi opp tråden med Riisnæs og Klungland på lokallets foreløpig tomme kjøkken. De gir oss innsikt i plantegninger som illustrerer hvordan lokalet vil se ut og fungere i praksis.

– Ideen er fellesarealer, for eksempel et felles kontor til tidsskrifter som kan bookes. Det viser seg å være mest praktisk, sier Klungland.

– Det samme gjelder foreninger med lik tilhørighet av hva de driver med, legger Riisnæs til.

Både Riisnæs og Klungland beskriver at det er mange foreninger som mangler faste møteplasser.

– Det vi jobber for er fellesskap. Felles møterom, felles kon-

torer, og felles sosialrom. Vi kan brygge kaffe på kjøkkenet vi står på nå. Alt vi må få installert er en do, ler Klungland.

Møtte ledelsen

På demonstrasjonsdagen skriver universitetsdirektør Arne Benjaminsen i en mail til Universitas at «det har kommet mange innspill til videre bruk av lokalene som står tomme etter Akademika». Videre skriver han at «forslagene blir gjennomgått og vurdert opp mot ulike behov, og så må vi komme tilbake senere med hva løsningen blir».

I firetiden samme dag får Universitas en telefon fra Riisnæs. Demonstrantene har fått beskjed om at de må forlate Kristian Ottosens

hus. Bannerne og plakaten kan forbli ut uken. Vi blir informert om at Studentparlamentets Arbeidsutvalg skal ha et møte med ledelsen dagen etterpå.

Dagen etter demonstrasjonen tikker det inn en melding fra Klungland: «Ledelsen har bedt eiendomsavdelingen komme med et nytt forslag. Mens forrige forslag hovedsakelig ivaretok økonomisk bærekraft, ønsker ledelsen nå et utforskende forslag som er studentfokustert. Det nye forslaget utarbeides fortløpende, og fremover har ledelsen lovet tett kommunikasjon med Studentparlamentet.»

Det ser ut til at skjebnen til Kristian Ottosens hus forblir usikker inntil videre. Men studenten-

Leser sakspapirer om natten

ROTEHODE: Victoria Skogsletten Dalen (29) er ikke fornøyd med ryddigheten til kontoret, men er fornøyd med stillingen sin.

Hun bader helst på nudiststrand, har RuPaul som ikon og vil på fest med Sylvi Listhaug. Møt den nye lederen av studentparlamentet ved Oslomet.

Studentpolitikk

Tekst August Søreide
Foto Kristoffer Søvik

Victoria Skogsletten Dalen (29) har vært involvert i studentpolitikk siden hun begynte å studere på OsloMet. Stovnerjenta har nå en pause fra master i estetiske fag. Hun har hatt lederroller i studentenes fakultetsråd, universitetsstyret, studentrådsstyret og vært tillitsvalgt for klassen sin. Etter et år som nestleder for arbeidsutvalget i studentparlamentet er hun blitt valgt inn som sjef også her.

Dalen møter Universitas på campus Pilestredet med et smil. Hun viser oss rundt og gir oss vann fra den eksklusive vannmaskinen studenthuset på OsloMet har tilgjengelig.

Videre får vi se kontoret og pulten hennes, begge smårotete. Bak kontorstolen har hun masse plakater og lapper, samt et malt bilde av en naken kvinnekropp. Hun presiserer at dette maleriet ikke er hennes beste arbeid, men hun trengte likevel et sted å ha det.

Studentenes stemme

Hjertesakene til Dalen er kampen for bedre klima og miljø, et fritt Palestina, kvinnehelse og at universitetet skal ha bedre varslingsrutiner for voldtekt og seksuelle overgrep. Sistnevnte er spesielt

viktig for henne – masteren hennes handler om temaet.

Hun sier at dette også er noe Universitetet i Oslo (UiO) burde satse på, ettersom rutinene ikke var gode nok da hun var student der.

Dalen er fornøyd med engasjementet ved studentparlamentsvalget som ble avholdt i oktober, som var på rundt 13 prosent av OsloMets over 22 000 studenter. For ordens skyld – det er ikke studentmassen som velger lederen av studentparlamentet, dette skjer ved votering internt.

– Det er lett å si at 13 prosent ikke er mye, det er jo tross alt bare sånn en av ti, men for et student-

Shit det må jo være BI

Victoria Skogsletten Dalen (29), påtroppende leder av Studentparlamentet ved OsloMet

valg er det veldig imponerende.

Til sammenligning hadde studentparlamentet ved UiO rundt 11 prosent oppslutning ved studentvalget i 2025.

Dragrace og nudister

Dalen har et sprudlende liv ved siden av vervet som leder. Ved spørsmål om hvor det beste sommerstedet i Oslo er, svarer hun:

– Huk naturiststrand, på sekundet.

Hun presiserer at man ikke må være naken for å kunne bade der, men man må ha minst én person i følget sitt som er det, ellers blir det mange stygge blikk istedenfor kun et par.

RuPaul, mest kjent for *RuPaul's Drag Race*, er et av Dalens store ikoner. Ved spørsmål om hva hennes favorittartist er var svaret RuPaul, ved spørsmål om hva favorittserien hennes var var svaret RuPaul, og ved spørsmål om hvilken tiktoker hun så mest på var svaret RuPaul. Derfor er det kanskje naturlig at guilty pleasuren hennes ikke er så guilty for majoriteten av befolkningen: hun leser sakspapirer på natten.

God på fest

Redaksjonen lurte også på hvordan Dalen bygger opp en god fest, og dermed blir spørsmålet som blir stilt basert på det kommende stortingsvalget. Universitas spør Dalen hvem av partilederne hun tror er best og verst å ha med seg på fest. Etter kort betenkningstid valgte Dalen klart og tydelig Jonas Gahr Støre (Ap) som verste festdeltaker. Hvem som er best, var verre å svare på.

– De ser jo ganske kjedelige ut alle sammen, kanskje Sylvi siden man da kan få inn noe kaos

Etter litt mer tenking konkluderer Dalen med at hun gjerne kan ha med seg alle partilederne på fest, men at Støre må bli hjemme.

Deretter blir spørsmålet hvilken gjennomsnittlig student fra

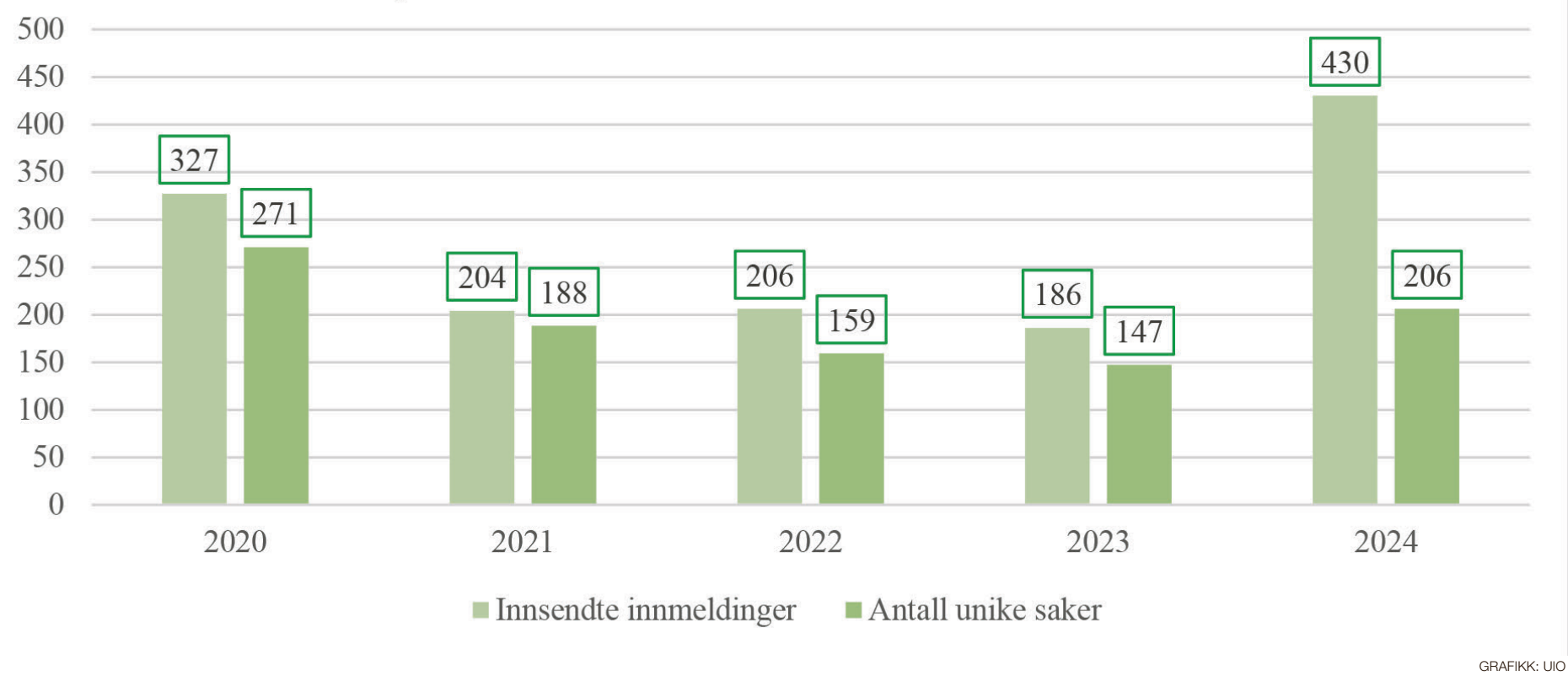
ON TOP OF THE WORLD: Victoria Skogsletten Dalen (29) er nå leder for de 22 000 studentene som studerer på OsloMet.

et av Oslos studiesteder er raskest på å chugge en øl. Til tross for å være glad i OsloMet svarer hun kort og raskt:

– Shit det må jo være BI.

Den nye lederen, arbeidsutvalget og studentrepresentantene vil tiltre 1. juli.

Totalt antall innmeldinger og antall unike saker i Si fra systemet for studenter fra 2020- 2024

Dobbling i Si fra-saker ved UiO

Innmeldinger i Si fra-systemet for studenter ved Universitetet i Oslo (UiO) har skutt i været det siste året. Det ble det registrert hele 430 innmeldinger 2024, mer enn dobbelt så mange som året før.

Varsler

Tekst Iliad Rostami

Det har vært markant økning i henvendelser fra studenter til UiOs Si fra-system det siste året, kanalen for varsling om uønskede forhold i studiehverdagen. I den ferskeste årsrapporten for 2024 meldes det om hele 430 innmeldinger mot 186 året før.

Mer uakseptabel adferd

Det er særlig én kategori som peker seg ut i innmeldingene til Si fra-systemet: forstyrrende eller uakseptabel adferd. 76 unike sa-

ker om slike forhold ble registrert i 2024. Det er en økning på nesten 70 prosent fra året før. Blant sakene som er meldt inn, er det tilfeller av rasisme, trusler og ubehagelige hendelser som har skjedd i undervisning.

«Sakene i denne kategorien handler som regel om andre studenter oppførsel, eller tidvis om ansattes oppførsel. Det er et bredt spekter i tematikken blant de 76 unike sakene» skriver studiedirektør ved UiO Audun Digerud på epost til Universitas.

Flere innmeldinger som omhandler samme hendelse eller problemstilling, blir i Si fra-systemet slått sammen til én unik sak for videre behandling. I 2024 ble innmeldte saker redusert til 206 unike saker. En økning på 40 prosent sammenlignet med i fjor da det var 147 unike saker. UiO melder at det er et bredt spekter i alvorlighetsgraden på sakene. Fra klager på læringsmiljøet der studenter ikke respekterer at det skal være stille på lesesalen, til mer alvorlige forhold og varslinger der flere studenter har meldt fra om en students oppførsel i forelesning, i en se-

minargruppe eller på campus.» informerer studiedirektør Digerud.

Flest på MN

På Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet (MN) var det flest innmeldinger av alle fakultetene med totalt 249 innmeldinger. Disse ble omgjort til 48 unike saker, hvorav 30 var varslingssaker. 24 av disse sakene gjaldt forstyrrende eller upassende oppførsel. Av personvernshensyn ønsker ikke studiedirektøren å gå inn på generelle trekk ved sakene det er flest innmeldinger om.

I rapporten trekkes det fram at MN har opplevd størst pågang med et stort og komplekst saksomfang. Disse sakene gjelder i hovedsak forstyrrende adferd hos studenter, informerer UiO om.

«MN er fakultetet med flest studenter og mottar naturlig nok flere saker enn mindre fakulteter med langt færre studenter.» skriver Digerud.

Når man tar høyde for antall studenter er det fortsatt flest innmeldinger ved MN, med hele 0,04 innmeldinger per student.

Drama på teologi

Alle fakultetene ved UiO mottok saker gjennom Si fra-systemet i 2024. Fordelt på studentmassen er det Det teologiske fakultet (TF) som kommer på andreplass i antall saker per student. Med totalt 9 saker på 280 studenter som tilsvaret det 0,03 saker per student. Det humanistiske fakultetet (HF) hadde også stor pågang, med 56 innmeldinger, slått sammen til 51 saker.

Andre kuriositeter i rapporten er fire saker i kategorien «korruptjon, tyveri og annen økonomisk kriminalitet». Ingen forelesere har stukket av med penger, men sakene handler om tyveri av utstyr, røyking på forbudt område, og gjentakende ufin adferd.

Komplekse saker

I rapporten oppgis det en stor økning i antall «komplekse saker». Disse blir trukket frem i rapporten som noe universitetet må følge nøye med på i fremtiden, og vurdere om de har rette verktøyene for å håndtere.

«Saker med mange innmeldere, mange situasjoner og mange ulike forhold som må sees i sammenheng er krevende, da man både

skal ivareta de som sier fra og de som det blir sagt fra om», skriver Digerud.

Den markante økningen i komplekse saker, viser forholdet mellom det høye antallet innmeldinger og unike saker.

Kritikkverdige forhold

Blant de 21 sakene om kritikkverdige forhold rapporteres det om seksuell trakassering, ubehagelige utsagn i forelesning, og kritikkverdige kommentarer fra en underviser til en student i og utenfor undervisningen om kjønn, etnisitet og religion.

Tiltakene i disse sakene kan være alt fra unnskyldninger til politianmeldelser eller besøksforbud. Lyspunkter i rapporten er at meldinger om seksuell trakassering har gått noe ned, fra ni saker i 2023 til seks i 2024. Det trekkes også fram at det totale antallet positive tilbakemeldinger nesten er tredoblet, fra 5 til 14.

Hvem var Eilert?

FREMMEDE: Amisha møter Harald, Eilert og Georg hver dag, men forholder seg lite til dem.

LEKETID: Jakob (5) er mer opptatt av klatring enn sosiologi.

SYNLIGGJØRING: Førstelektor Sara Birgitte Øfsti Nesje sier det rett ut: Vis frem kvinnene!

På universitetene i Oslo sitter historien i veggene. Men hva vet studentene om legendene som har vandret forelesningssalene før dem?

Campus

Tekst Emil Øvretveit
Foto Emilie Holtet og Emil Øvretveit

– Jeg snakker jo om Eilert Sundt hver dag, men jeg vet egentlig ikke hvem det er, sier Jo Sigurd Barlien ler. Han er faddersjef på SV-fakultetet og står utenfor bygget som bærer Eilert Sundts navn, et navn som for mange studenter ved Universitetet i Oslo (UiO) er synonymt med lesesaler, kantine og kollokvier. Assosiasjonene er derimot ikke norsk samfunnsforskning på 1800-tallet, eller? Plutselig kvikner Barlien til.

– Jeg har faktisk vært i samtaler om dette før. Han var vel samfunnsvitenskapens far i Norge? Også den første sosiologen. Og prest!

Eilert Sundt (1817–1875) var en norsk teolog og samfunnsforsker, regnet som grunnleggeren av sosiologien i Norge. Han kartla levekår, hygiene, moral og sosiale forhold gjennom feltarbeid blant vanlige folk.

Glemte menn

Det er ikke bare Sundt som er blitt en praktisk retningsangivelse på et kart i stedet for en historisk person. På campus Blindern er det få som stopper opp og spør seg hvem Georg Sverdrup,

Niels Henrik Abel eller Harald Schjelderup egentlig var. Navnene er overalt – på bygg, forelesningssaler og plaketter. Men minnene om menneskene bak virker glemt.

– Jeg går psykologi, så jeg hører jo egentlig til på Harald Schjelderups hus. Men jeg sitter også ofte i Eilert Sundts hus og på Georg Sverdrups hus, sier Amisha Alkesh Mistry (21).

– Vet du hvem Harald Schjelderup var, da?

– Hvem han var? Psykologiens far, kanskje? Jeg vet det står noe om ham der inne, men det er ikke noe man tenker på i farta.

Mistry rynker brynene og farter videre.

Kvinnedominans

OsloMets husnavn har også blitt bevisst valgt. Der er bygg og saler navngitt etter kvinnelige pionerer:

Jeg tror han var byggemann

Jakob (5), barnehagebarn

pedagoger, kjemikere, jordmødre. De gjør et forsøk på å rette opp historisk skjevhet – og gi kvinnelige fagpersoner en synlighet de sjelden fikk i sin samtid.

Eva Balke er et av disse kvin-

nenavnene som pryder Oslomets campus. Hun var en norsk pedagog og pionér innen barnehagelærerutdanningen. Hun var også rektor for barnehagelærerutdanningen i Oslo fra 1966–1983.

– Jeg tror Eva Balke hadde noe med pedagogikk å gjøre? Jeg leste det på en plakat, sier Anna Marie Nordhuus, som studerer byggingeniør ved OsloMet.

Navnene på OsloMet sliter også med å feste seg til studentenes travle minne. Likevel er det noen som har lagt merke til navnene og selv undersøkt hvem som tilhører husets navn.

Jeg snakker jo om Eilert Sundt hver dag, men jeg vet egentlig ikke hvem det er

Jo Sigurd Barlien, faddersjef på SV-fakultetet

– Jeg studerer vanligvis i Ellen Gleditschs hus, forteller Nordhuus, og fortsetter:

– Gleditsch vet jeg var kjemiker. Det søkte jeg opp en gang.

Ellen Gleditsch var riktignok kjemiker, og Norges første spesialist innen radioaktivitet. Hun var Norges andre kvinnelige professor.

Nordhuus mener det gir mening å hedre kvinnepionerene:

– Det passer med OsloMets historie, som startet med jordmorutdanning. Jeg liker at det blir oppkalt etter kvinner. Det gir mening i tida vi er i nå, hvor menn historisk

har fått mesteparten av æren, selv når kvinner har gjort mye.

– Fint at noen bryr seg

Noen mener universitetene selv burde gjøre mer for å synliggjøre historiene bak navnevalgene. Førstelektor Sara Birgitte Øfsti Nesje ved Institutt for estetiske fag på OsloMet sier det rett ut:

– Når det først er kvinnelige pionerer man har kalt opp husene etter – og ingen bruker navnene – så er det dumt. De har fått disse murene, men hvis det står «Elisabeth Lampes hus» med små bokstaver på en vegg, så hjelper det

større greie ut av det enn plakater. Men at det finnes, og at noen bryr seg, det er fint, sier Nordhuus.

Svein Stølen's hus?

– Jeg begynner å bli ganske kjent med campus, jeg har jo vært her siden 1979, sier Svein Stølen, avtroppende rektor ved UiO.

Han har nesten ikke noe valg – har man vært på UiO i over 40 år, og attpåtil blitt rektor, da må man ha lest plakaten i husene og funnet ut av hvem campus er kalt opp etter, sant?

– Eilert Sundt, jeg har en formening om at det var han som reiste rundt og telte folk? sier Stølen tvilende og fortsetter:

– Jeg håpet egentlig du skulle spørre om noen nede på matnat, smiler han.

– Kristine Bonnevie for eksempel, hun var første kvinnelige professor på UiO og på matnat.

Vi spør videre om hva Stølen tenker om OsloMets campus: der kvinnene vinner kjønnskvoeringen for bygningene.

– De har jo brukt mange av våre professorer! Som Ellen Gleditsch, hun var faktisk den andre kvinnen på matnat og på UiO, forteller Stølen.

Kvalifisert gjett

Én som i hvert fall har tenkt litt på det, er Jakob (5). Han går i Eilert barnehage – like ved Eilert Sundts hus. Heller ikke han vet hvem Eilert Sundt var. Men han har en teori:

– Jeg tror han var byggemann.

FEATURE

Featureredaktør: Dagne Omrand
dagneomrand@gmail.com

Ikke hokus pokus

SIRKLER: Et gjentakende fenomen innenfor heksekunsten. Gjennom sirkler klarer magien å spres jevnt ut i rommet

Hvis man bare synes ritualet er teit, får man ingenting magisk ut av det

Maja Ja Jansen

Hun er student på dagtid. Heks på heltid. Universitas lot seg spå av kunstheksen Maja Ja Jansen.

Tekst Selma Omdal Ergo

Foto Kenneth Novela Gran og Stine Hovland Moldfjell

– Vil du spås om fortid, fremtid og nåtid? Eller om en situasjon, problemet og løsningen?

Med vante bevegelser tar heksa Maja Ja Jansen (23) tarotkortene ut av den rosa boksen og slår med knyttet neve mot hver side av kortstokken. Dette har hun gjort før.

Vi sitter på hver vår pute på heksas soverom. Midt på bordet mellom oss, på en telysholder formet som en sol, ligger en hvit krystallkule i selenitt. Kulen er på størrelse med en tennisball og har som mål å skape klarhet i tankene våre. For Jansen er trylling litt som å be. Ingen stor greie. Ofte sitter hun bare i senga med kortene sine. Men når hun skal trylle for andre, prøver hun å skape et trygt rom. Som nå – når hun skal trylle for meg.

Eklektiske hekser

– Mora mi er heks, så det ligger noe spiritielt i familien.

Jansens mor praktiserte hekseritualer i felles-

skap med andre kvinner da hun var yngre. På den tiden var wicca en samlende religion, hvor ritualer ofte ble utøvd i fellesskap. Siden har heksebevegelsen vokst inn i forskjellige avkroker. Dette gjør at de som kaller seg hekser ofte praktiserer veldig forskjellig. Fellesnevneren er at de er paganister, som betyr at de tror på førkristne guder. Ritualer holdes i samsvar med månefasene, og det er vanlig at hekser tar i bruk tarotkort, krystaller og urter. Selv om astrologi og annen spådomskunst har vært i vinden en stund, var det ikke før pandemien at wiccabevegelsen virkelig fikk en oppblomstring.

Under emneknaggen «witchtok» på TikTok fordyppet Jansen seg i trylleformler, astrologi og annen magi knyttet til heksereligionen. Men Jansen er ikke en del av Wicca-fellesskapet. I stedet kaller hun seg en «eklektisk» heks. Det betyr at hun lar seg inspirere av forskjellige grener av paganismen, og utfører ritualer slik hun selv ønsker.

– Naturligvis er det slik

Universitas har fått bli med på en tarotlesing hjemme hos Jansen. I tro til religionen har vi måttet vente med ritualet til det er nymåne. Veggene i leiligheten er dekket av heksekunst. I en veggshylle over sofaen vokser det sukkulenter ut av et dukkehode.

– Jeg samler på, og parterer dem til kunsten min. Jeg har en hel pose med dukkedeler på loftet, forteller hun.

Obdusert dukkekunst står plassert rundt omkring i leiligheten. På toppen av en kommode på soverommet står et rosa dukkehus med armer og bein. Bak Jansen sitter en dukkekropp hvor hodet er erstattet med en radio. Som et barns ekte kjærlighet til dukken sin, tenker hun at alle ting i naturen har en sjel. Animisme, heter det.

Jansen peker på et stativ fylt med krystallkuler i vinduskarmen. Seks kuler i forskjellige farger opp- tar hver sin plass på stativet.

Saken fortsetter»

– Nå er stativet i balanse. Kjøper jeg en kule til, må jeg kjøpe et nytt stativ, og da må jeg plutselig kjøpe fem kuler til for å fylle stativet, sier hun og ler.

Kulene og steinene er ikke pyntegenstander. Alle har sine naturlige funksjoner. Jansen plasserer små saltsteiner og noen mindre, turkise steiner vekselvis på kanten av det runde bordet mellom oss. Det er heksekultur å lage en saltsirkel når man skal trylle. Den avgrenser rommet man tryller innenfor. Det er heller ikke tilfeldig at bordet og seleinittkula er runde.

– Da spres energien jevnt ut. Hadde selenitten vært firkantet, ville energien stagnert. – Naturligvis, legger hun til.

Kjøkken, kaos og kunst

Wicca er en naturreligion. Det innebærer blant annet at det ikke finnes en direkte kobling mellom heksebevegelsen, hellige skrifter og religiøse bygg.

– Vi hekser har ikke nødvendigvis mye til felles annet enn at vi er gærne, sier Jansen og smiler lurt.

Hun har venner som kaller seg kjøkkenhekser og kaoshekser. De er så forskjellige fra hverandre at det blir vanskelig å holde ritualer sammen.

– Hekser spesialiserer deres religiøse praksis, sier hun. Vi praktiserer heller selv for å finne svar på spørsmål om livet, døden og hverdagslige ting, forklarer Jansen.

Kjøkkenhekser er opptatt av urter og miksturer. Kaoshekse Jansen kjenner er, som tittelen hentyder, kaotiske i sin religiøse praksis. Jansens kontrollbehov gjør det vanskelig for henne å holde ritualer med kaoshekser.

Selv er Jansen heks og kunstner, eller heksekunstner, som hun kaller seg. Med kunst som interesse legger hun stor vekt på det estetiske i sin religiøse praksis.

Med unntak av heksene, har Jansen venner som spår som om de legger en kabal. De bruker det som en form for selvhjelp. Men for henne er ikke saltstein, tarotkort og krystallkuler en hobby. Det er mer alvorlig enn som så.

– Når jeg ikke praktiserer spiritualiteten min, kjenner jeg at det er noe i meg som råtner. Det er som å ikke dusje.

Som når en kristen ber, setter hun av tid til å kommunisere med en verden som ikke kan sees med våre øyne. Hun forteller at mange ikke-spirituelle ser på «hekseri» som underholdning.

– Fordi de synes det er rart, og det skjønner jeg. Det er jo ikke normalt, sier hun.

Dra dua ut av heksehatten

– Jeg tror folk tenker at det jeg driver med er mye mer tullete enn gå i kirka, sier Jansen.

I protest mot folks syn på heksebevegelsen som en useriøs religion, bruker Jansen begreper som heks, trylling og magi. Målet er å utfordre de etablerte fordommene. Når noen sier *Heks!*, tenker man på spiss nese, hatt og svevende sopelime. Og trylling assosierer man med scenekunst og barnebøker. Moderne hekser tror på reinkarnasjon og at man er knyttet til åndeverden frem til man fyller syv år. Ved å kalle ritualene sine trylling, lener Jansen seg mer inn i det åpne, barnslige perspektivet. Hun innrømmer at hun dessverre ikke kan få ting til å sveve, selv om hun liker tanken.

skal gjøre videre med livet mitt.

Jeg trekker mitt første kort: *Knight of Pentacles* og legger kortet ned foran meg. En ridder sitter på hesten sin. Han holder en gullmynt i hånda og er omringet av ryddige jorder. Mannen på kortet skal egentlig avsløre at jeg får til alle de store prosjektene jeg driver med. Jeg har kontroll og det lønner seg. Uheldigvis for meg har jeg plassert kortet opp ned.

– Det snur opp ned på alt kortet står for, forteller Jansen.

Problemet skal nå spås frem. På bildet jeg trekker, synes et stettglass flomme over av glitrende vann. Det skal symbolisere en overflod av gode følelser.

– Problemet er at alle de store prosjektene du driver med er gøy, forklarer heksa meg.

Så trekker jeg mitt siste kort. En soldat bærer en haug med sverd. Litt for mange, ser det ut som. Denne gangen plukker ikke Jansen opp den lille boka.

– Denne er lett å forstå, sier hun og ser selvsikkert opp på meg.

– Du bærer for mye, forklarer hun.

– Selv om alt du bærer er fint, må du legge noe fra deg.

Med det er hekseritualet ferdig. Selv om Jansen på forhånd hadde sagt at hun ikke kan dra duer ut av hatten, er jeg usikker på hvordan tryllingen påvirker meg nå som spådommen er satt.

–Hva gjør man etter at man har blitt spådd?

For Jansen er svaret enkelt: Hun gjør som kortene forteller henne.

– Målet med magien er å ha det bra med meg selv, sier hun.

–Hva er egentlig magi?

Jansen tenker seg om før hun begir seg ut på et resonnement om hekseverdens komplekse krier og kroker. Ritualer

er håndfaste, magiske gester. Men for at de i det hele tatt skal ha en virkning, må man være mottakelig for erindringer og observasjoner voksne ofte hever seg over. Maja Ja Jansen kaller dette hverdagsmagi.

– Det er magisk at trærne vet når de skal slippe bladene sine på rett tidspunkt år etter år. Og det er magisk at nyfødte føll kommer seg på beina på få minutter, sier hun.

– Magien holder meg takknemlig og bevisst på livet jeg lever.

Vi hekser har ikke mye til felles annet enn at vi er gærne

Maja Ja Jansen

MAGISK: Jansen har en bachelor i kunst og formidling og tar nå praktisk pedagogisk utdanning i kunst og håndverk. Ellers er hun heks på fulltid.

– Det er kanskje dumt å mate gimmicken, men jeg har skikkelig lyst til å lære meg trylleteknikk. Det hadde vært gøy å si «Jeg er heks!» og dratt en due ut av hatten, sier hun.

Samtidig ønsker Jansen at de som blir med på et ritual tar det på alvor.

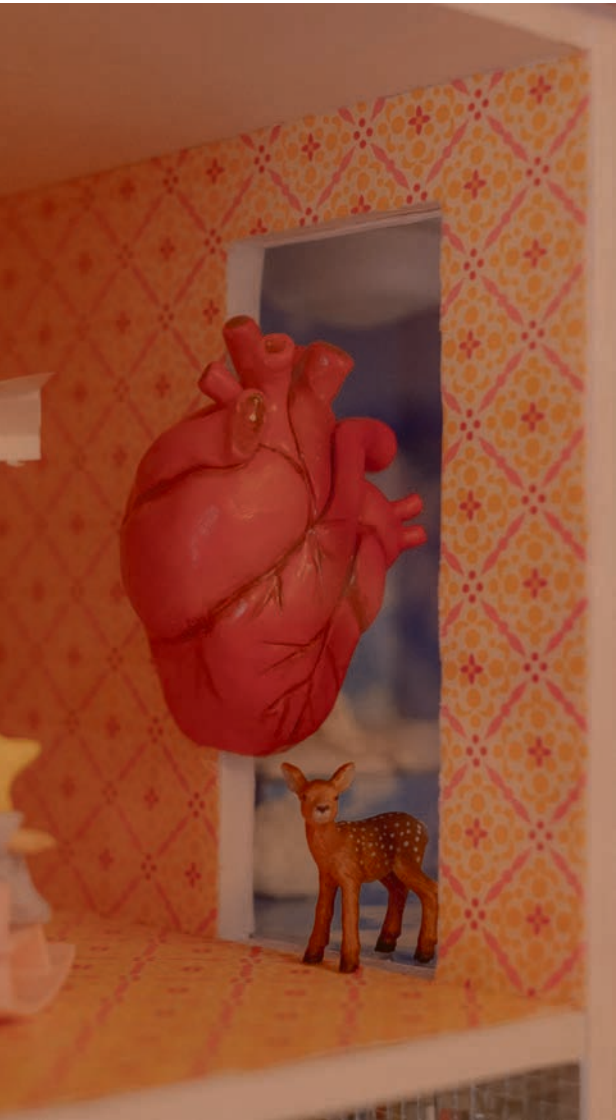
– Hvis man bare synes ritualet er teit, får man ingenting magisk ut av det, forklarer hun.

Målet med magien

Istedenfor hatt og due, veiver Jansen den rosa tarotkortstokken foran ansiktet mitt. Jeg har valgt å bli spådd om «situasjon-problem-løsning». Tre kort skal nå fortelle meg hvordan jeg har det, og hva jeg

ANIMISME: Maja inkorporerer troen sin i kunsten. Hjertet i dukkehuset avbilder ideen om at alt i naturen har en sjel.

Jeg samler
på og
parterer
dukker til
kunsten
min. Jeg
har en hel
pose med
dukkedeler
på loftet

Maja Ja Jansen

KULTUR

Kulturredaktør: **Kristin Knutsen**
kristinknutsen123@gmail.com 48 10 42 06

EKSAMENSVAKT: Hvis Fredrik Fernando Austad hadde vært eksamenssvakt, ville han bedt studentene utføre det han kaller for «kontorpusten» før konserten.

Stive skuldre, høy puls og økt stressnivå som følge av eksamensperioden? Kanskje meditasjon og pusteøvelser, etterfulgt av én time med klassisk musikk, er svaret.

Stressmestring

Tekst Herman Osnes Opdal
Foto Kenneth Novela Gran

Det er et sikkert vårtegn: lesesalene i Oslo fylles opp. I stillesalene går ekkoet av sukk, klapping i tastatur og bokser med energidrikk som sprettes.

Eksamenssesongen har nådd sitt høydepunkt. Hvordan skal man håndtere stresset best mulig? Et raskt Google-søk gir tusenvis av forslag. Pust, mediter, sov, løp, spis riktig, tenk positivt.

Men i mai tikket det inn et litt annerledes forslag i Universitas' innboks: «Pust før konsert», etterfulgt av «Kort og klassisk», i regi av...Oslo-Filharmonien?

Undertegnede, som aldri har mestret verken meditasjon eller pusteøvelser – snarere tvert imot – kunne ikke ideen vært mer uventet. Tidligere har slike forsøk bare økt pulsen.

Likevel drar Universitas utsendte av gårde, nysgjerrig på om Oslos pusteguru og noen toner av Beethoven faktisk kan gjøre en forskjell.

Pust bort eksamensnervene

Tenk deg dette: Klokken nærmer seg 10.00 i Silurveien. Studentene sitter klare for eksamen. Rett før Inspira åpner, har alle sammen fullført en pusteøvelse for å roe nervene. Dette er i hvert fall situasjonen Universitas ser for seg når vi møter Fredrik Fernando Austad, som har utdanning i pusteteterapi.

Austad har blitt en kjent profil på sosiale medier. I 2023 ga han ut boka Pust ut sammen med Kasper Kristoffersen. Duoen jobber med pust, meditasjon og stressmestring.

Vi møter ham rett før han skal lede en guidet pusteøkt. Austad trasker bort til en stabel med svarte stoler. Disse kunne like gjerne vært brukt i Silurveien.

– Jeg kaller det «kontorpusten» når jeg underviser for bedrifter. Han demonstrerer:

Du setter deg ytterst på stolen, føttene godt plantet i bakken. Legger ansiktet i hendene. Slapper av i skuldre og kjeve. Puster inn gjennom nesene. Holder pusten i ett, to – og slipper ut.

– Gjenta dette minst fem ganger, sier Austad.

Han forklarer hva som skjer i kroppen. Når vi lukker brystet og puster med magen, får vi mer oksygen inn. Det gir ro og økt fokus.

Samtidig aktiveres *vagusnerven* – en av de viktigste hjernenervene – og det *parasympatiske nervesystemet*, som styrer kroppens automatiske funksjoner.

Man ender i det en kaller «rest and digest», ifølge Austad. Det

motsatte av stress – og en mer optimal tilstand for en eksamensklar student.

Fra yogamatte til konsertsal

Universitas deltar i en halvtimes guidet pusteteterapi for å finne ut om dette faktisk kan lette på trykket fra eksamensstresset.

Austad forteller om samarbeidet med Oslo-Filharmonien. Konseptet handler om å finne ro før konsertstart.

– I stedet for å løpe rett fra jobb eller forelesning, tilbyr vi en pustetime. Den hjelper deg å lande i kroppen, slik at du kan lytte dy-

og spirituelle praksiser.

Da startet han å jobbe både med mindfulness og coaching i kombinasjon med det kreative. For tre år siden tok han en utdanning i pust.

– *Hvordan tar man egentlig utdanning i pust?*

– Jeg fant en skole med godkjent pensum i «conscious connected breathwork». Utdanningen tok seks måneder, sier han.

Dette er en pusteteknikk hvor inn- og utpust kobles sammen uten pause. Ifølge Austad handler det om å gjøre en fysisk øvelse som aktiverer nervesystemet, og hjelper deg å gi slipp både fysisk og mentalt.

Yogisk søvn

Inne i et lite rom ved Oslo Konserthus ligger et titalls mennesker stille på matter. Stearinlys er tent.

PUST FØR KONSERT: Flere har møtt opp for å puste ut i forkant av konsert med Oslo-filharmonien.

pere til musikken, forklarer han. Internasjonal forskning støtter ideen.

Ifølge en studie gjennomført av University of Caen Normandie (UNICAEN) presterer studenter som leser til klassisk musikk bedre enn de som ikke gjør det. University of South California (USC) vi-

Blomster står i vaser. Et stort flygel står til høyre, og en vegg er dekorert med strykeinstrumenter.

Lyden fra høyttalerne veksler mellom rolige melodier og naturlyer. Forrest står Austad iført beige chinos og blå linskjorte. Han ber deltagerne puste dypt inn. Innpust og utpust i ulikt tempo

Tommel, ringfinger, underarm. Venstre bryst, høyre bryst, kne og fot. En etter en skal delene av kroppen føles, og så smelte sammen til én helhet.

– Fra dette stedet får du lov til å legge fra deg tanker om hvem du bør være, avtaler, gjøremål. Du skal bare være til stede med pusten, fortsetter han.

For mange studenter er det nettopp dette som fyller hodet: pensum som henger etter, eksamener som kommer tett. Et nytt krav før det forrige er ferdig.

– *For noen vil pusteteterapi og klassisk musikk kanskje føles utilgjengelig eller vanskelig å integrere i en stressende eksamensperiode. Hva tenker du om det?*

– Dette er teknikker som har eksistert i over 6000 år. De er høyst tilgjengelige. Pusten finnes i deg i utgangspunktet.

– Du trenger ikke være spirituell eller ha en tro for å bruke dem, sier Austad.

Lokomotiv-pust og Chanel-vesker

I den siste delen av timen økes tempoet i pusteøvelsene. Deltakernes pust høres ut som et loko-

pust, mener Austad at studenter kan ta med seg pusteteknikker inn i den stressende perioden. Han understreker samtidig at man ikke må glemme å leve.

– Lag plass for aktivitet som gir deg kreativitet, motivasjon og inspirasjon. Slik opprettholder du balansen i livet, avslutter han.

Nå venter neste del av opplevelsen: en time med Beethoven i Oslo Konserthus.

Unngå katastrofetankene

Er du en stresset student uten planer om å svinge innom Oslo-Filharmonien? Fortvil ikke.

Marthe Stornes, universitetslektor ved NTNU og terapeut innen dialektisk atferdsterapi (DBT), har noen gode råd.

Hun sier at både musikk og pusteøvelser kan hjelpe kroppen å regulere stress. Det kan skje direkte ved å roe ned nervesystemet, eller indirekte gjennom distraksjon.

Men hun understreker at hun ikke har spesialkompetanse på hvordan klassisk musikk påvirker stressmestring. Likevel har hun flere konkrete tips til hvordan du kan håndtere eksamensperioden bedre.

– Det viktigste er å finne ut hva som fungerer for deg, sier Stornes.

Ikke sammenlign deg med medstudenter som sitter tolv timer på lesesalen, eller de som tilsynelatende lever i full indre ro.

– Når vi prøver å kopiere andre, kan vi strekke oss utover våre egne grenser, forklarer hun.

Noen trenger hjelp til å takle tankekjør. Andre sliter mest med kroppslige symptomer som hjer-tebank, tørr munn eller klamme hender. Alt dette er normale stressreaksjoner, ifølge Stornes.

– Det finnes mange teknikker, men det viktigste er å stole på deg selv, sier hun.

Hun minner om at det er helt greit å være litt annerledes enn vanlig i eksamensperioden. Søvn, mat og rutiner påvirkes ofte. Derfor kan det være lurt å gi beskjed til de rundt deg om at du er i en krevende fase.

– Det er viktig å forstå seg selv og vise seg selv omsorg, sier hun.

Blant verktøyene hun anbefaler, er pusten. Pust med magen. Sitt med åpne håndflater i fanget. Slapp av i musklene og se rett frem. Prøv gjerne ut et «halvsmil» – et bittelite smil som nesten ikke synes.

– Kroppen sender signaler til hjernen. Hvis du beveger deg rolig i en stresset situasjon, kan følelsene også roe seg, forklarer hun.

Til slutt har hun ett siste råd: – Legg merke til hvilke tanker som dukker opp. Ta en faktasjekk. Hva er egentlig det verste som kan skje?

Det finnes ingen fasit på hvordan man takler eksamensstress.

Men én ting gjelder for alle: pust ut, senk skuldrene – og finn din egen måte å koble av på. Enten det er med Beethoven eller Charli XCX.

Legge merke til hvilke tanker som oppstår. Ta en faktasjekk. Hva er egentlig det verste som kan skje?

Marthe Stornes,
universitetslektor ved NTNU og atferdsterapeut

ser til at klassisk musikk kan forbedre søvnkvalitet – noe som er ekstra nyttig i eksamensperioden.

Pust ut på ... Lawo?

Nei da, ikke utestedet. Den tidligere platebutikken som spesialiserte seg på klassisk musikk, selvfølgelig. Her møter Universitas Austad før han skal lede pustetimen.

Han har jobbet i det kreative feltet i flere år, og i midten av 20-årene begynte han å interessere seg for meditasjon og holistiske

fyller rommet.

– Pust inn med nesene, og fyll magen som en ballong, lyder instruksene fra pusteterpauten.

Etter noen runder med pust er det klart for det han kaller «yogisk søvn». Kroppens ulike deler skal få oppmerksomhet – og så gis slipp på.

– Dette skal sette oss i en tilstand av hvile og søvn, samtidig som vi kommer i kontakt med kroppen og bevisstheten, sier han.

motivtog som sakte beveger seg gjennom rommet: to pust inn, to pust ut.

– Kjenn energien sirkulere i kroppen, sier Austad.

Sakte vender deltakerne tilbake til rommet. Øynene åpnes. Noen strekker seg, andre gjesper. En nikker fornøyd til venninnen sin.

En kvinne slenger Chanel-vesken over skulderen og går for å ta på skoene sine.

Ved hjelp av diafragmatiske pust, også kjent som dype mage-

DEBATT

Idé-og debattredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouiseandreassen@gmail.com 948 09 383

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Av menn for menn

I Trondheims studentavis Under Dusken er journalist Elin Miller Kristensen ute med en skjennepreken til alle dem som tar med seg mobiltelefonen på do. Hun har nemlig en «skuddsikker» teori om at grunnen til at folk bruker «latterlig lang» tid på toalettet nettopp er mobilen. Ofte venter hun både fem og seks og åtte minutter før det blir hennes tur til å tømme blæra, og foreslår derfor mobilforbud på do.

Joa, det hadde sikkert vært en god ide det, men hvordan forklarer Kristensen den ikke-eksisterende køen utenfor gutte-

doen? For jeg nekter å tro at det er fordi de er så veldig mye flinkere på å legge fra seg mobilen.

Det kan se ut til at i en verden laget av menn for menn, har man glemte at kvinner bruker lengre tid på toalettet av åpenbare grunner. Da er det ikke så rart at køen til jentendoen gjerne strekker seg langt rundt hjørnet, og i de åtte ubehagelige minuttene du står der, tripper mennene lett forbi. Så min kampsak til stortingsvalget skal ikke være mobilforbud på do, men simpelthen flere toaletter på jentendoen, takk.

Av ALA

Løpesyk

Med tittelen «eg spring, derfor er eg- litt bedre enn deg» skriver Studvest-journalist Malene Langeland Sulen om at hun nettopp har løpt halvmaraton. Sulen er selvfølgelig stolt over å ha gjennomført løpet, men gleden er kortvarig når hun skjønner at det folk er mest opptatt av er hvor fort hun har løpt. Er det ikke nok å gjennomføre? spør Sulen.

Spørsmålet er ikke om det er nok å gjennomføre. Spørsmålet er hvorfor man i det hele tatt skal løpe et halvmaraton.

Det er mange absurde trender ute å gå om dagen. Halvmaraton er en av dem. For undertegnede som har rømt fra barndomsstedet Nøtterøy, som for tiden oversvømmes av menn som løser midtlivskrisa med litt for trange sykkelshorts, er det mildt sagt skuffende at byen jeg har rømt til, er smittet av den såkalte løpesyken.

Hvor enn jeg går løpes det. (Til og med på nasjonaldagen! Og dagen derpå!) Hver gang jeg setter foten utenfor leiligheten, må jeg passe meg for å ikke bli løpt ned. Fuglekviser overdøves av gummi som treffer asfalten og sigarettlukta på uteserveringer er byttet ut med svettelukt og raske briller. For Oslo-borgerne er heller ikke fremmede for å ta seg en pils eller bolle etter gjennomførte intervaller.

I sin kommentar i Studvest avslutter Sulen med «Medaljen heng rundt halsen. Beviset på at du sprang for noko større enn klokka. Du sprang for deg sjøl.» Hvis dere noen gang skulle spotte meg i mengden av maratonløpere, ildrød i trynet higende etter det som nok føles som mine siste åndedrag, skal dere vite at jeg ikke «sprang for meg sjøl.» Jeg har nok bare blitt smittet.

Av ALA

Ukas overhørt

«Faaaaaen så fett med nasjonaldag»

smart og ond, @selvmorderen

«Mitt beste råd: Ikke gjør noe mer enn 70 prosent.»

En klok dame

«Passar på å få ein svenske til å ynskje meg til lukke med nasjonaldagen, kallar det reparations»

Beinrangel, @ganskedum.bsky.social

«Jeg har endelig tatt eierskap til kysa.»

Stolt kvinne på 17. mai frokost

«Du er ikke interessert i å vise kompisen min litt interesse?»

En passe god wing man

«Nasjonaldagen er over nå kan jeg endelig prompe»

Mareritt, @MariRitt

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

■ Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende

■ Vi tar oss retten til å forkorte innlegg

■ Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17

■ Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Noen må bygge landet

Kritikken av min kommentar om realfag og humaniora mottas med glede. Jeg står likevel ved mine tidligere utsagn.

Humaniora

Kristine Heier, journalist i Universitas

Sigurd Meklenborg-Salvesen kritiserer meg i forrige utgave av Universitas for grov forenkling i min kommentar om realfag. Hadde jeg hatt flere tegn til rådighet, skulle jeg gjerne inkludert mer synsing og balanse. Jeg lever likevel etter den filosofi at skal man si noe, så bør man si det tydelig – hvis ikke vekker det ikke interesse for debatt i det hele tatt.

Først til kritikken av min tolkning av Gibbons: At Gibbons hadde virtú, altså selvdisiplin, pliktfølelse og fellesskapsfølelse, eller at han var en «hardtarbeiden humanist», betviler jeg ikke. Det jeg derimot tviler på, er at alle som studerer humanistiske fag i Norge vil få den samme virtúen som Gibbons.

Om det var slik at alle som velger filosofi gjør det i den hensikt å bygge et solid analytisk verktøy som kan anvendes på komplekse problemstillinger, er dette selvfølgelig en gladnyhet. Jeg er likevel av den overbevisningen at valget i Norge faller på humanistiske fag delvis fordi de er mindre belastende enn realfagsstudier. Når unge står fritt til å velge mellom hjemmekamener og lite obligatorisk oppmøte i filosofi og sivilingeniørstudier med ukentlige innleveringer, legger valget av HF-studier til rette for latskap – ikke virtú.

Det er et langt steg fra Humanistisk fakultet i Oslo eller Trondheim, til den faglige standarden man møter i «tutoring»-systemet i Oxford, hvor Meklenborg-Salvesen studerer. Å likestille slike humanistiske studier med de norske, blir krevende.

Naturligvis er jeg enig i at humanister bidrar til samfunnet med utforming av etiske prinsipper og epistemisk forståelse når sannheten er under press. Men det er begrenset hvor mange filosofer som vil

kunne jobbe aktivt med KI-regulering, og man kan like gjerne argumentere for at det er dataingeniørene som er best egnet til å navigere et informasjonslandskap preget av deepfakes.

Meklenborg-Salvesen påpeker helt riktig at jeg ikke er, men ønsker å bli samfunnsøkonom. Jeg har likevel fått med meg den viktige innsikten at ressurser er knappe. Én student mer her er som regel forbundet med én student mindre der.

Dette innebærer at ressursene må brukes der de utnyttes best. Selvfølgelig har humaniora en viktig rolle, men spørsmålet blir om det er her studentene vil bidra mest til samfunnet.

En annen viktig økonomisk innsikt er at høy produksjon ikke er ensbetydende med å skape langsiktig vekst. Robert Solow vant Nobels minnepris i økonomi for å vise at det som trengs for økonomisk vekst på sikt, er teknologisk fremgang og realinvesteringer.

Når Meklenborg-Salvesen påpeker verdien av immaterielle aktiva, altså for eksempel patenter, er dette et svakt argument for at vi trenger flere filosofistudenter. Det er ikke slik at de immaterielle aktivaene hovedsakelig er skapt av humanister, selv om de ikke er fysiske. Selvfølgelig skapes verdi «først i hodet, ikke i en bro eller bygning», men alle idéer er ikke likestilte – om man bruker hodet sitt på å regne ut hvordan man kan bygge en bro, vil dette være mer utslagsgivende i økonomien på sikt enn om man vier tankene sine til lingvistisk analyse.

Vi trenger bygg disse humanistene kan jobbe i, bedre dataprogrammer de kan forske med, og tog de kan ta til jobb. Det er disse tingene som sikrer et lands overlevelsessevne på sikt.

debatt@universitas.no

Vi trenger bygg disse humanistene kan jobbe i og tog de kan ta til jobb. Ressursene må brukes der de utnyttes best. Dette er et svakt argument for at vi trenger flere filosofistudenter

Vi bryr oss!

Universitas skal representere alle Oslos læresteder, men det blir lettere hvis dere tar kontakt.

Representasjon

Thea Eide, nyhetsredaktør i Universitas

I forrige avis kritiserte Elias Beisvåg Meyer, læringsmiljøansvarlig for Studentparlamentet ved OsloMet, Universitas for å ikke dekke studentvalg utenfor

UiO. I innlegget skriver Meyer at «det oppleves som at Universitas kun bryr seg om valg som skjer på UiO». Dette er selvfølgelig trist å høre. Vi ønsker at alle studenter i

Oslo skal føle seg representert av oss. Samtidig vet vi at dekningen vår til tider kan bli litt UiO-tung. Vi ser at vi har et forbedringspotensial når det gjelder dekningen av studentvalg og er glade for at Meyer påminner oss om våre blindsoner.

I år har studentparlamentet ved UiO tatt mye kontakt med oss. De har sendt oss tips, pressemeldinger og debattinnlegg. Dette har resultert i at de i større grad har fått komme til orde i avisen. Meyer skriver at de tidligere år har tatt kontakt med Universitas i forkant av valg og likevel opplevd at vi ikke har dekket valget. Det er synd hvis denne opplevelsen har ført til at de har sluttet å ta kontakt. Dette året har vi kun mottatt et fåtall av tips, pressemeldinger eller debattinnlegg fra Studentparlamentet ved OsloMet.

Meyer har helt rett i at vi kan bli flinkere til å «ta turen utenfor Blindern-campusen». Dette skal vi jobbe med. Samtidig øker sannsynligheten for at noe blir dekket av oss betraktelig hvis dere tipser oss om de gode sakene! Derfor benytter vi nå også anledningen til å oppfordre til dette: send oss tips, snakk med oss hvis det skjer noe interessant på ditt lærested, send oss debattinnlegg eller bli med i redaksjonen! Så skal vi bli flinkere til å oppsøke dere.

debatt@universitas.no

Hvorfor UiO bør gå inn for akademisk boikott

Det er på høy tid at UiO vedtar en reell akademisk boikott av Israel.

Akademisk boikott

Rines Kesler, 2. kandidat for Venstrealliansen

For det første, ønsker vi gratulere Ragnhild Hennum med valget som ny rektor på Universitetet i Oslo. Når det nye universitetsstyret tiltrer, er det en sak vi ønsker å heve på nytt, nemlig akademisk boikott av Israel. Venstrealliansen mener at boikott er et riktig tiltak for å protestere på det som er et pågående folkemord.

Universitetsstyrets vedtak om

å si nei til akademisk boikott 14. mai i fjor ble basert på feil premisser. Det ble uttalt at akademisk ikke skal uttale seg om internasjonal politikk, og at akademisk skal være nøytral. Men dette stemmer ikke med de tidligere tendensene. UiO var tidlig ute og ga støtte til Ukraina, før utdanningsministeren ga signal om det. UiO var aktive i håndheving av å boikotte Sør-Afrika. UiO fortsetter å drive et aktivt samarbeid med akademisk i det globale sør på en måte som er solidarisk, men som ikke kan sies å være helt upolitisk.

Alt vi ber om er at den samme solidariteten vises til folket i Gaza.

Det argumenteres for at israelsk akademisk er uavhengig fra den is-

ring av soldater. De ulike universitetene jobber i tillegg tett opp til den israelske staten for å begrunne bosetningene. Et godt eksempel er

nom at ingen palestiner i de okkuperte områdene har studierett på lik linje med de israelske innbyggerne. Til sist bidrar de israelske universitetene til stillhet rundt «scholasticide». Altså drap på en generasjon med palestinske akademikere.

UiO har idag 14 konkrete prosjekter med Israelsk akademisk, etter en gjennomgang fra Khrono. Vi mener derfor at

UiOs akademiske boikott ville vært ett steg av en nasjonal boikott-kampanje av en stat som begår folkemord.

debatt@universitas.no

Israelsk akademisk jobber tett med staten for produksjon av ny våpenteknologi, og har skreddersydde programmer for opplæring av soldater

raelske staten. Faktumet derimot er at den israelske akademisk jobber tett med staten for produksjon av ny våpenteknologi, og har skreddersydde programmer for opplæ-

ring av soldater. De ulike universitetene jobber i tillegg tett opp til den israelske staten for å begrunne bosetningene. Et godt eksempel er

universitetet som ble bygget på okkupert Øst-Jerusalem, på tvers av internasjonal lov. Akademisk opprettholder også apartheidlovene. Dette skjer gjen-

De mektigste styrer skuta

Det ville vært en god idé om midlertidig ansatte og studenter gikk sammen for å kneble de fast vitenskapelig ansattes luksusmonopol.

Fordeling av midler

Ali Jones Alkazemi, stipendiat ved Det teologiske fakultet på UiO

Hvis de som har minst ikke finner en måte å si fra på, er det litt som å hviske i motvind – det skjer ikke så mye. Akkurat nå handler det om behovet for en mer rettferdig fordeling av midler til studenter og ansatte i universitetssektoren.

Da jeg som fersk og fattig masterstudent på IFIKK skulle til Oxford på en konferanse i religionsfilosofi, og ble fortalt at jeg kunne få en del av reisen dekket, var maksgrensen på 2500 kroner. Med andre ord: Jeg fikk kanskje

dekket halvparten av kostnadene for reisen. Taket er nå på 3000 kroner i løpet av hele studieløpet som masterstudent.

Nå er jeg stipendiat på Det teologiske fakultet (TF), og her er driftsmidlene på 15.000 kroner per år. Jeg har med det nesten fått dekket to turer, en gang til Birmingham og en annen gang til Oxford. Med en årslønn på 500.000 før skatt, billig bolig og å være 25 år gammel, er dette slettes ikke verst.

Men ser man videre på denne ordningen, blir man forbauset. Fast vitenskapelig ansatte ved Det teologiske fakultet får 20.000 kroner i driftsmidler per år.

Med andre ord har de mektigste og best betalte ansatte langt bedre vilkår enn studenter og midlertidige ansatte. Det er åpenbart et system som opprettholdes siden midlertidig ansatte og stu-

tet. Noen fakulteter har bedre ordninger enn andre. Studenter får for eksempel null støtte på TF. Men forskjellene mellom midlertidig og fast vitenskapelig ansattes driftsmidler er langt større ved Institutt for statsvitenskap. Uansett er trenden at studenter, som er de mest økonomisk sårbare, får minst, etterfulgt av de mindre sårbare som får litt mer, og helt til

bestemt på alle fakultetene. Det ville vært en god idé om midlertidig ansatte og studenter gikk sammen for å kneble de fast vitenskapelig ansattes luksusmonopol. Løsningen er ikke nødvendigvis at de fast vitenskapelig ansatte skal få minst – selv om det gir mest mening, spør du meg – men at det i det minste bør være likt fordelt.

Hadde det vært slik, ville alle gruppene fått rundt 12.000 kroner hver per år. Det ville kostet de trygt sittende fast vitenskapelig ansatte niks, og ville vært et enormt løft for masterstudentene, samt et greit offer for stipendiatene ved mitt fakultet. Alternativt kunne studentrepresentanter og representanter for midlertidig ansatte gått sammen og gitt de fast vitenskapelige og godt betalte ansatte null. Deler man kaka på to på TF får man da 17.500 hver. Slettes ikke verst!

debatt@universitas.no

De best betalte ansatte har langt bedre vilkår enn studenter og midlertidige ansatte

denter lar det skje, og siden de fast vitenskapelig ansatte styrer skuta mot det som passer dem best.

Verdt å nevne er at det jo er ulike ordninger for hvert fakul-

de trygge og godt betalte fast vitenskapelig ansatte, som får aller mest.

Det er åpenbart at dette er noe de fast vitenskapelig ansatte har

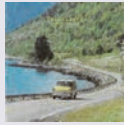
Anmelderredaktør: **Oscar Grimstad**
oscar.grimstad@gmail.com 41 11 08 90

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

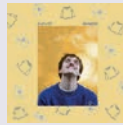
Casiokidz - Sjelden vare
En elektronisk sommerlåt man gjerne cruiser til – på sykkel, i båt, på rullesko. Ellers er det den perfekte cabriolet-låten, om du skulle ha en rik pappa!

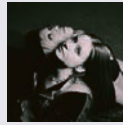
Cardrivers - I don't know
Når denne avisa går i trykken, er hetebølgen fra 17. mai-helgen for lengst over. Igjen er det grått og begredelig – men hører du på Cardrivers' "I don't know" tas du rett tilbake til følelsen av sval sommer.

Oscar Grimstad, anmelderredaktør

Universitas advarer

AUGUST - Banker
Denne fløtepusen kan du få billig av meg. Det får faktisk være måte på.

Anzee, Bianca - STA! STOISK!
Jeg innrømmer det gjerne: Det er min egen feil. Men om ikke annet kan kanskje min dårlige dømmekraft fungere som advarsel til våre lesere: Ikke hør på denne når du er fyllesyk!!

Film:

Djevelsk film-magi

FOTO: © 2025 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC. ALL RIGHTS RESERVED.

Engasjerende, actionfylt og emosjonell. Med *Sinners* har regissør Ryan Coogler lagd en fantastisk skrekk-historisk film, enda noen steg opp fra hans kjente *Black Panther*-filmer.

Sinners

Sjanger: Horror, Action, Historisk, Musikk
Med: Michael B. Jordan, Hailee Steinfeld, Miles Caton, Jack O'Connell, Wunmi Mosaku, Jayme Lawson, Omar Miller, and Delroy Lindo.
Regi: Ryan Coogler

Blues-musikken er det første som trekker interessen i *Sinners*. Gitt hvor viktig og gjengående det er i filmen, får musikken selv nesten en egen rolle. Kombinert med vampyrisk mytologi bygges nemlig mye av de overnaturlige elementene med filmen på assosiasjonene blues fikk med djevelske skapninger tidlig på 1900-tallet i USA. Dette er inspirert blant annet av den faustiske legenden om blues-musikeren Robert Johnson, som det ryktes at solgte sjelen sin til djevelen for musikkferdigheter og suksess. I løpet av det 2 timer og 17 minutter lange tidsløpet står det ingen tvil om at filmens hjerte ligger i forkjærligheten for blues-musikk og dens kulturhistoriske betydning.

Sinners er satt i den amerikanske sørstaten Mississippi i 1932, altså når Jim Crow-lovene var i full effekt. Den gitar-elskende

prestesønnen Sammi (Miles Caton) møter igjen hans fettere Elijah and Elias Moore (begge spilt av Michael B. Jordan), to karismatiske og farlige tvillinger kjent i byen som «Smoke» og «Stack», når de flytter hjem fra Chicago. Her antydes det de har jobbet for mafiaen. Sammi har selv lyst til å flytte fra byen da han har hørt at svarte menn har mer frihet i nordstatene – noe tvillingene sier er en illusjon. Derfor har de nå vendt tilbake for å starte en nattklubb, en «juke-joint», i et gammelt sageverk de har kjøpt av en hvit landeier.

Med mafia-penger kjøper de villigheten til mange, skyter noen få og overbeviser Sammi om å spille på nattklubben sammen med en eldre alkoholiker kalt Delta Slim (Delroy Lindo) som de finner på en togstasjon. Med måten skuespiller-veteranen Delroy Lindo og sanger Miles Caton spiller på hverandre ville man aldri trodd dette var Catons skuespiller-debut - eller at han ikke kunne spille gitar før filmen. Det er også på togstasjonen Smoke møter hans «white-passing» eks Mary (Hailee Steinfeld) som har flyttet til en an-

nen delstat hvor ingen vet at hun har svarte familiemedlemmer. Der hun giftet seg med en hvit mann og opptrer i det segregerte samfunnet som en hvit kvinne. Stack har på den andre siden møtt sin fremmedgjorte kone Annie (Wunmi Mosaku), som selger talismaner og urter til andre spirituelle. Hun er også den eneste som har hørt at vampyrer faktisk eksisterer.

Delingen av byen mellom svarte og hvite områder er klar - og blant den svarte siden sprer ordet seg raskt om det nye juke-joint stedet. Huset blir fort fullpakket og fest-scenene bringer fantastisk fargerik cinematografi kombinert med ren musikkfryd. Bildet blir uskarpt som en alkoholisk drøm og blues kombineres med moderne og gamle afrikansk-amerikanske musikkstiler for å vise en bøyning av tid og rom. Framhevingen og feiringen av hvordan svarte amerikanere har skapt en stor del av musikk- og populærkulturen de siste hundre årene til tross for konstant undertrykkelse, treffer hardt med tanke på dagens utvikling i USA hvor svart historie fjernes fra lærebøkene.

Musikken gir god stemning både på skjermen og i salen - vel, før problemene starter. Klientellet betaler mer med plantasjemynter av tre, da mesteparten jobber som «sharecroppers» og blir betalt mer med lokal kreditt på plantasjen enn dollar.

Som «sharecroppers» jobber de på et områdeland de ikke eier mot at de gir mye av det de høster til landeieren - som ofte var de samme hvite familiene som hadde vært slaveeiere. Videre bryter krangel på krangel ut og plutselig er det tre hvite vampyrer på døren, tiltrukket av blues-musikken. To av dem er Klu Klux Klan-medlemmer.

Action-scenene i filmen er imponerende og nervepirrende, men blir dratt litt ned av urealistiske lange samtaler mellom de gjenværende menneskene som slåss for livet. Samtalene er derimot så hjerteskjærende at det bare er de aller mest actionglade som kan tenkes å ha noe å utsette på dem. Sluttscenene stopper litt abrupt, men konklusjonen er likevel passende - inkludert når Coogler henter et triks fra Marvel-formelen og avslutter med en post-rulletekst-scene.

Selv i en liten sal merker man storheten av denne filmen, også når det viser seg at bildene på skjermen har blitt kuttet ned for å vise den på et annet format enn IMAX. Jeg skal anbefale alle å unngå feilen jeg gjorde - men selv de som ikke har tilgang på IMAX burde finne sin nærmeste kino.

Lyra Valentina I. Hope
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Ein trone krev at ein konge sit

Kjære stå-tissar: Dette er ein intervensjon. Du trur kanskje du har full kontroll. At du er ein snik-skyttar med stålblære og stabil hand. Men sanninga? Du tissar som ein hageslange med eigen vilje. Kvar gong du står, er det som å spele dart i mørket. . . med urin. La oss vere ærlege: Du treff ikkje. Du trur du treff. Men do-ringen, golvet og alle som bur med deg veit betre. Det er skvett, drypp og ei lukt av nederlag som byggjer seg opp over tid. . Men det finst håp. Ein revolusjon. Ein stille, sitjande frigjering. Set deg ned. Gjer det for

kjærasten. For sambuaren. For venene dine. For den slitne kluten under vasken. Og, viktigast: for deg sjølv. Du får betre fokus, betre blæretømming, mindre lyd, mindre søl – og null skvetteskam. Du er ikkje mindre maskulin fordi du sitt. Du er meir hygienisk, meir hensynsfull, meir moderne. Du er eit betre menneske. Så neste gong du skal på do: tenk kongeleg. Innta trona.

Nils Jakob Bakke Nydal,
journalist i Universitas

Brød til besvær

I den uendelig lange eksamensperioden med tolv timers dager på lesesal føles det enkleste ofte som det beste. Du ruller ut av senga, hopper over frokosten og stopper innom Kiwi-en på vei til campus. Du kjøper deg et brød, en pakke med pålegg og tenker at dette duger til frokost og lunsj. Men plutselig er klokka 22, hele brødet er spist og tanken på mors middager føles som en fjern feberdrøm. Magen din skulle ønske den hadde cøliaki så du ikke hadde

utsatt den for denne faenskapen – og morgenen etter gjentar du prosedyren. Skjerp deg. Planlegg i forveien, og lag deg en god middag. I verste fall kan du ta deg råd til å legge igjen penger hos SiO. Men dropp brødet. Magen din vil takke deg.

Kristine Heier,
journalist i Universitas

Film:

Gripende sosialrealisme om «bystatistene»

Souleymanes story er et gripende sosialrealistisk drama som minner om verdien av ydmykhet i møte med andre.

Souleymane's Story

Regi: Boris Lojkine
Med: Abou Sangare, Emmanuel Yovanie

Forleden dag ventet jeg og et utålmodig Foodora-bud sammen på en rød mann skulle bli grønn, og om det ikke hadde vært for den tunge pesingen, ville jeg ikke lagt merke til han. Men nå gjorde jeg det, og i sidesynet kunne jeg undre. Hvorfor syklet han mat rundt? Hvem var han? Hvem tilhørte han? Plutselig var det blitt grønt, og budet var for lengst sust forbi meg.

Det er en kjensgjerning - i storbyen finnes en rekke mennesker vi tar for gitt. «By-statis-ter» som er så sømløst flettet inn i bybildet at de kan passere uten at man gjør seg noen tanker. Og om man en sjelden gang skulle notert seg dem, har man kanskje allerede gjort seg noen sløve antakelser om vedkommende. Ki-noaktuelle *Souleymaynes story*, er en påminner om ikke bare menneskene vi tar for gitt, men historier vi ikke kjenner, og sammenhenger vi ikke kunne sett. Ikke minst er den et tydelig stikk til høyreorienterte holdninger i migrasjonsdebatten.

En fiende og en venn

Handlingen sentrerer rundt den papirløse migranten Souleymanes (Abou Sangaré) siste dager før et skjebnesvangert asylintervju. Han sykler fra arrondissement til arrondissement i jobben som ulovlig matbud, mot at den lovlige eieren av Foodora-kontoen hans tar et per-verst høyt mellomlegg. For Souleymane finnes det ingen pauser mellom slagene; når han ikke leverer mat til byens mer privilegerte innbyggere, resiterer han den politiske dekkhistorien han håper skal sikre ham opphold. Stressmomentene er konstante og katastrofene nært forestående – helt ut av det blå kan matleverings-appen forlange en selfie for å verifisere identiteten hans.

Selv om Paris fremstår nådeløs og brutal, skimter vi også humanistiske øyeblikk gjennom hele filmen. Små møter med hverdags-helter driver Souleymane videre: den asiatiske kvinnen i takeaway-dissen som tilbyr ham et drops, den persiske baristaen som nekter å ta betalt for kaffe, frivillige på mottaket, eller ven-nen som låner ham sin fineste skjorte før inter-vjuet. Som bystatist glir han inn og ut av sfæ-

rene til mennesker som enten er fryktelig ulike eller slående like ham selv. Forskjellen er bare at Souleymane må spurte til bussterminalen på Gare du Nord for å rekke kveldens tilbud om ly for flyktninger.

En dag skjer det verst tenkelige: en rekke bagateller leder til problemer med bud-kontoen, og plutselig nekter kontoeieren å utbetale pen-gene som Souleymane har tjent. Nå står også asylintervjuet i fare, for hans kyniske «mentor» krever betaling for å gi fra seg de politiske pa-pirene som støtter den nøye innøvde dekkhis-torien. Skal han lyve om en voldelig fortid, el-ler fortelle sannheten om seg selv i møte med det franske byråkratiet?

Minimalisme i bevegelse

Filmens sosialrealistiske tematikk løftes frem av en rekke gjennomtenkte stilvalg. Lyddesig-net er ribbet for jålete musikk og effekter, og i stedet får vi et naturlig lydbilde som tar oss med gjennom Paris' travle gater på bagasje-brettet til Souleymane. Summingen fra syk-kelen, hvinende hjul, aggressiv tuting, høy-lytt mikroaggresjon. Vi hører Souleymanes pust i nakken, mens stillheten i byråkratiske venterom nærmest er øredøvende. Lyddesig-nerne fortjener en egen hyllest for å skape et kakofonisk lydbilde som trekker oss inn i sli-tet – og som vet akkurat når det skal tie. Det visuelle språket er minimalistisk og til tider dokumentarisk, med mye bruk av naturlig lys, silhuetter og et håndholdt kamera. Utsnittene er tette, og filmen holder seg nær Souleyma-nes perspektiv.

Med en komprimert kronologi på bare to dager mister man aldri tråden i handlingen,

og Abou Sangaré enestående skuespill – som også ble belønnet med prisen for beste skue-spiller i *Un Certain Regard*-kategorien i Can-nes – gjør karakteren levende og troverdig. Det er verdt å merke seg at Sangaré selv var papirløs migrant i Paris da han ble oppdaget av regissør Lojkine. Tidvis oppleves protago-nisten litt passiv i en handling som er skrevet svært deterministisk, ettersom en rekke vil-kårlige uhell og problemer rammer ham re-lativt uprovosert. Det unnskyldes nok med å være et bevisst grep fra regissøren, for vi sitter igjen med et tydelig bilde av hvor utsatte noen mennesker er i møte med uforutsigbarhet og byråkratiet.

Sannheten som forsvinner

Mot slutten kulminerer alt i det klaustrofobiske asylintervjuet. Her blir det klart: Ingen krysser halve Afrika, med døden og tortur som reell risiko, for moro skyld. Få jobber som matbud i Europas metropoler fordi det er drømmejob-ben. *The Story of Souleymane* er slik en kraftfull påminnelse om sannheten som ofte forsvinner i migrasjonsdebatten. Souleymane ønsker ikke annet enn å skape et bedre liv for seg selv. Uan-sett hvilken sannhet han bestemmer seg for på asylintervjuet, burde dette ønsket enkelt være nok i seg selv. I stedet for å demonisere ham for dette – slik høyrevridd retorikk gjerne gjør når de skiller mellom «gode» og «dårlige» mi-granter – viser Lojkine hvorfor Souleymanes historie er verdt å fortelle.

Shilan Sari
anmeldelser@universitas.no

FOTO: TRISTAN GALAND

Ukas advarsel

Hvem: Studenter Hva: Et helt brød Hvorfor: Magesmerter

Kulturkalender

31/5 Fotballkamp: Radio Nova mot Universitas

Glem El Clásico, glem Enga-Lyn, glem alle verdens toppoppgjør: Den årlige fotballkampen mellom Oslos to mektigste studentmediehus er den eneste rivaliseringen som virkelig er verdt å få med seg. En kamp hvor hatet syder og taklinger i knehøyde florerer, hvor ambulansen i fjor måtte ta seg inn på det lurvete kunstgresset på Domus Athletica, før Universitas som vanlig stakk av med seieren.

Hvor: Domus Athletica
Når: Lørdag 31. mai kl. 16

12/6 Filmvisning: The Running Man

I en ny podkastserie skal anmelder Asbjørn Slettemark og forfatter Johan Harstad snakke om filmer de liker, og det i samarbeid med Gimle Kino som fortløpende setter opp visninger av filmene de presenterer. Først ut i rekka er actionthrilleren *The Running Man* med Arnold Schwarzenegger i hovedrol-len. Ikledt en gul skihoppdress (!) må han konkurrere i en form for blodig reality-tv - en slags forløper til *Squid Game* og *Hunger Games*, om du vil. NB: Filmen vises bare én gang. Kom deg på sjino!

Hvor: Gimle Kino
Når: 12. juni kl. 19

23/5 Fotoutstilling: «Also This Will Change»

«Also This Will Change» er resultatet av et seks uker langt internasjonalt samar-beid mellom fotojournalistikk-student-er fra Norge, Nepal og Bangladesh, og inkluderer prosjekter fra seks ulike land. 30-årsjubileum for fotojournalis-tikkutdanningen ved OsloMet markeres også, blant annet med musikkinnslag fra kunstopop-bandet Delish.

Hvor: Garmannsgården i Rådhusgata 7
Når: 23. mai kl. 18

Å verve seg

I ukens utgave av Universitas kan du lese om at det skal være valg i Velferdstinget og at det er flere verv som forblir tomme. Det er visst ikke alle som vet hvilke stillinger man kan søke seg til, så Ad Notam-redaksjonen har snakket med en avtroppende vervinnehaber fra Velferdstinget for å få litt oversikt.

- Man kan søke til veldig mye gøy, og det er ikke tidkrevende i det hele tatt, bryter Fris T. ut.
- Det eneste man trenger å gjøre i for eksempel Universitas-styret er å dukke opp 3-4 ganger og late som at man kan økonomi.

Utsendt fra ovennevnte stusser Ad Notam selv over hvor enkelt det høres ut. Spesielt siden vervet er mer prestisje, men mindre jobb...

- Jeg ser at det frister,

smiler Fris T.

- Du vil ikke søke du da?

Bitt av basillen og tynget av over tomme lommer vurderer Ad Notam sterkt å gå over til den andre siden. Tenk å være sjefens sjef, gjøre mindre og få langt mer erfaring å rutte med!

- Når er søknadsfristen?

munler vi sjenert.

- Egentlig 25. april, men du får et unntak, blunker Fris T., og tar Ad Notams hånd og vandrer inn i solnedgangen.

Av Espen Baass

Ukas studentvin

SKAGENRØRAS FLYTENDE KOMPANJONG: Ukas riesling er litt grønn i glasset og smaker eple på tunga. Kanskje er det sola som blender panelets smaksløker, men denne i glasset – med en isbit om man føler seg litt småfrekk – og en hel bolle skagenrøre med nylpilte reker foran seg, er kvelden bænkers. Vinen er rett frem god i glasset, og er ikke overveldende søt. En panelist mener å ane litt «persille?» eller «dill?» i ettersmaken, og konstaterer at denne må være særdeles god til litt salt mat – som nevnte skagenrøre eller andre ferske fiskeretter. Men alene står vinen litt mer monoton, og blir kåret til en helt streit gjennomsnittsvin. Den får pluss for kul flaske, og at den er god til det riesling er god til.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Selbach Incline Riesling 2022

Pris: 184 kroner
Land: Tyskland
Alkohol: 11,5 prosent
Karakter: 4 av 7 munfuller

Freya Eikrem Ims, vinanmelder i Universitas

Vi spør

Å være eller ikke være hus

I ukens utgave av Universitas kan du lese om hva studenter vet om Campus Blindern. Det er visst ikke så mange som titter opp på husene og spør hvordan det går med dem i studietidens hektiske tilværelse. I et plutselig skyll av dårlig samvittighet tok Vi spør-redaksjonen til telefonen for å gjøre opp for noen år uten bekjentskap. Etter iherdige forsøk på å finne huset Harald Schjelderups nummer traff vi gullkornet ved fjerde forsøk, og hadde en nyttig og informativ samtale om livet som hus.

- Hei! Er dette Harald Schjelderup?
- Ja det er det.
- Hvem er du egentlig, og hvorfor er du et hus?
- Eh kan du gjenta?
- Jeg er en student som bor på Ullevål, også ser jeg deg ofte på Google Maps. Egentlig også en del i hverdagen. Er du åpen nå?
- En gang til? Ullevål? Hva mener du om at det er åpent?
- Jeg sa at jeg ser deg ofte på Google Maps. Jeg lurte på om Harald Schjelderups hus er åpent?
- Åja, du mener de greiene på Blindern.
- Ja, huset.
- Det huset er oppkalt etter min bestefar.
- Åja! Etter din bestefar?
- Ja. (ding ding ding!)

- Jeg lurte på noen ting. Er det tungt å være hus?
- Haha, sånn sett ja. Altså jeg huser jo mange tanker, men de kommer og går.
- Som hus, hva liker du best: murstein eller planker?
- Planker stort sett.
- Det er ingen som egentlig vet hvem du er, så jeg tenkte jeg bare kunne ringe og spørre. Det er vel i orden?
- Ja det må det jo være.
- Det hadde jo vært koselig med en kaffekopp midt i eksamensstresset. Skal jeg kjøpe kjeks på veien, eller har du noe til kaffen selv? Jeg lover å ikke sole altså.
- Føl deg fri til det. Jeg tror ikke du berører meg noe særlig, jeg nyter min egen kopp te på Eidsvoll.
- Aha så det finnes en Harald

Schjelderup på Eidsvoll også, altså?

- Ja.
- Hvem er din favorittnabo? Sophus Bugge eller Eilert Sundt?
- Jeg kjenner dem veldig dårlig, men jeg er i grunn positivt innstilt til naboer.
- Ja naboer er hyggelig.
- Ja, haha.
- Vil du vurdere din stilling som husets far?
- Jeg er fornøyd med å være husets barnebarn.
- Daså, det forstår jeg godt. Som student er det fint å bli kjent med husene som står der tålmodig og inviterer oss inn til pugging og hygge. Beklager for at vi ikke har tatt kontakt tidligere. Håper innbyggerne i Eidsvoll er flinkere, men det antar jeg siden du er fornøyd med naboer. Takk for praten Harald! Jeg håper vi snållast!

KVISS-CORBIN

1. Nicușor Dan vant nylig presidentvalget, men i hvilket land?
2. Østerrike stakk av med seieren i årets Eurovision, men hva heter artisten som representerte landet?
3. De siste dagene har en kontroversiell reklame preget T-banen i Oslo, men hvilket parti står for reklamen?
4. Hvilken toglinje er den eneste som går innom Bryn stasjon?
5. Hvilket selskap står bak produkter som Gomp, Dundersalt, Knatter, Stupedama, Supermix, Dent og har Den lille nøttefabrikken som datterselskap?
6. Hvilket ølmerke er verdens mest solgte?
7. Det medisinske uttrykket endemi beskriver en sykdom som er begrenset til et lite område, men hva er begrepets motsetning?
8. Hva kalles den vitenskapelige læren om fossiler?

9. I hvilken religion regnes den tidligere etopianske keiseren Haile Selassie som en guddom?
10. Hvilken kristen høytid markerer Den hellige ånds komme til disiplene?
11. Hva heter innsjøen som grenser til Jordan, Israel og Palestina?
12. Hvilken oppdagelsesreisende rundet Kapp det gode håp og åpnet sjøveien til India?
13. Hva het avtalen som la grunnlaget for det moderne internasjonale statssystemet etter tredveårskrigen i 1648?
14. Hva heter verket som også kalles Snorres kongesagaer?
15. Hva heter romanen som Dag Solstad ga ut i 1987?
16. Dag Solstad ga også ut en serie på fem sakprosa-bøker sammen med Jon Michelet, men om hvilket tema?
17. Hvilket årstall er det snakk om: François Hol-

- lande og Vladimir Putin vinner presidentvalg i henholdsvis Frankrike og Russland, Hadia Tajik ble Norges yngste statsråd gjennom tidene, EU vinner Nobels fredspris, The Avengers kommer ut, Molde blir norsk seriemester, Hødd vinner NM i fotball for herrer, Blue Ivy Carter blir født og Michael Duncan Clarke døde.
18. En overgang til Real Madrid ryktes for trener Xabi Alonso, men i hvilken klubb sitter han fortsatt frem til sommeren?
 19. Hvilken gullballvinnende fotballspiller startet karrieren i São Paulo, før han dro til AC Milan, så Real Madrid, og deretter tilbake til AC Milan før han avsluttet karrieren i Orlando i 2017?
 20. Da er det klart at Norges ishockeylandslag beholder plassen i A-VM, men hvilket land måtte de slå for å sikre dette?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. Honours:** WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Romania 2. JJ 3. FOR (Fred og rettferdighet) 4. L1 5. Brynild 6. Snow 7. Epiidemi 8. Paleontologi 9. Rastafariarismen 10. Pilsne 11. Dødelhavet 12. Vasco da Gama 13. Freden i Westfalen 14. Helmskrimgla 15. Roman 1987 16. Fotball-VM 17. 2012 18. Bayer Leverkusen 19. Kaka 20. Ungarn

Rebus

HINT: Vi skriver om det uke etter uke, men hva er det egt? Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Bunad pluss ølbriller er lik sant» Det klarte DJ Marky og Fred again, Lista (den politiske lista Lista), BenjtheDragon, Donny og Freyik, Ola og Jøgge og Immnistas, Tore B.